СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК XLVII. Ч. 246. Джерзі Сити, Н. Дж., понеділок, 23-го жовтня 1939. No. 246. Jersey City, N. J., Monday, October 23, 1939. VOL. XLVII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237, 4-0807. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

У СЕНАТІ КРИТИКУЮТЬ ПРОМОВУ ЛИНДБЕРГА

ВАШИНГТОН. — Сенатор Прентис Бравн сказав у сенаті, що своєю радіовою промовою, в якій він дорікав Канаді, що втрутилась до війни без найменшого порозуміння з Америкою, хоч Америка устами президента Рузвелта заявила готовість обороняти її вразі чужого нападу, Линдберг образив Канаду. А другу завваґу Линдберга, що прийде час, коли Злучені Держави Америки змушені будуть втручатись до внутрішніх справ тих країв, які вони на основі доктрини Монро зобовязуються обороняти, сенатор Бравн назвав „націоналістичним імперіялізмом". Ця критика вивязалась у звязку з дебатою над зміною невтральностевого закону, за яку був і сенатор Бравн.

Дебату цього дня закінчив сенатор Джансон, що був проти зміни невтральностевого закону. Він твердив, що Англія і Франція пішли до війни задля „політики сили". Деякі американські сноби хотілиб і собі сісти до гри довкола „політики сили", думаючи, що вони при тім щось виграють. Та вони не мають найменших шансів виграти, тільки можуть програти, говорив сенатор. Сенатор Джансон дослівно говорив: „Коли ми підемо до війни, штовхнені туди чуттєвістю, пропаґандою і нерозумними арґументами, створеними довкола цього питання, то ми ризикуємо всім так певно, як сонце сходить. Пробуючи врятувати европейські демократії, ми втратимо свою власну. Держіться здалека від того, американці!... Я глибоко відчуваю цю ситуацію. Я чую, що коли ми підемо до війни, штовхнені туди емоційністю, пропаґандою і нерозумними арґументами, створеними довкола цього питання, то ми скінчені. Я люблю цей край. Я не маю на цій Божій землі нічого крім цього мого краю. Я не хочу, щоб він ішов до війни з якої, чи такої причини, або тому, що його хтось присилував до того".

ҐЮ ДЖАНСОН КРИТИКУЄ ПАНЮ РУЗВЕЛТ.

НЮАРК. — Генерал Ґю Джансон виголосив перед 500 політичними, промисловими і торговельними провідниками промову, в якій говорив, що пані Рузвелт, через моральну піддержку журналістам Липманові і Дороті Томпсон, а закид Линдберґові, що він симпатизує з націстичним режимом, викликує в Америці военну гарячку, подібну до тої, що в 1917 році штовхнула Америку до війни. Коли тепер вибухне війна, то Америка втратить всі свої цивільні свободи, а настане диктатура, говорив Джансон. Волтера Липмена і Дороті Томпсон Джансон називав „емоційними, односторонно наставленими до війни мудрагелями".

ГУВЕР ПІДДЕРЖУЄ СВОЇ АРҐУМЕНТИ.

НЮ ЙОРК. — Бувший президент Гувер подав свою чергову заяву, що Америка таки не повинна продавати европейським краям „нападаючої" зброї, тільки оборонну. Він говорив, що нападаючу зброю таки можна відріжнити від „оборонної". Кожна дитина в Европі знає, говорив Гувер, що бомбовий літак, бомба, ґаз — це все нападаюча зброя. А протилетунська гармата, ґазова маска, світляні рефлектори — це „оборонна" зброя. Зрозуміло, що є багато такої зброї, що її не можна відріжнити, чи вона нападаюча чи оборонна. Та тої зброї він не мав на думці, а говорив, щоб здержатись від продажу бодай такої зброї, що є виразно нападаюча.

РУЗВЕЛТ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД МОРСЬКОЮ СМУГОЮ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт заявив, що хоч офіційно американський уряд зазначив, що субмарини і бойові чужі кораблі не сміють підходити до берегів Америки ближче, ніж три милі, то в дійсності, коли цього буде вимагати безпека американських берегів, ця границя може посунутись глибоко на океан, навіть на тисячу миль. Все це покажуть обставини, говорив Рузвелт.

ПОМЕР ВІРМЕНИН, ЩО ЛЮБИВ СВОЇХ КРАЯНІВ.

НЮ ЙОРК. — Американські газети принесли довшу згадку про смерть одного вірменина, Антеранґа Хосрофіяна, який приїхав до Америки ще перед війною, але заховав тепле і чутливе серце для своїх краянів. Він мав малий бизнес в Америці, але ввесь свій прихід витрачував на те, щоб вирвати з рідної Вірменії, що знаходилась під гнетом турків, найбільше краянів до Америки. За цю шляхотну ціль американські часописи приносять про нього теплі згадки.

ПОЧТА ДО НІМЕЧЧИНИ ПІДЕ ЧЕРЕЗ ІТАЛІЮ.

ВАШИНГТОН. — Американська почта подала до відома, що почтові посилки до Німеччини будуть тепер іти через Італію, бо це, хоч найдовша дорога, то проте найбезпечніша.

ПОЇЗДКИ КОМУНІСТІВ НА ФАЛЬШИВІ ПАШПОРТИ

ВАШИНГТОН. — Перед комітетом Даєса зізнавав знов бувший комуністичний організатор, Віл, який казав, що коли його в Америці засуджено на тюрму, він рішив утікати до Советів. Він так і зробив, роздобувши фальшивий пашпорт. Советські власті знали, що він утікає на фальшивий пашпорт, але проте його приняли. У звязку з тим поступком конґресмен Даєс зазначив, що справу повинен розглянути федеральний департамент стейту і це повинно мати вплив на дальше відношення Америки до Советів.

КОМУНІСТИЧНІ КАНДИДАТИ ВТРАТИЛИ КАНДИДАТУРИ

ОЛБАНІ. — Найвищий стейтовий суд відвернув рішення нижчого суду, яким нижчий суд привертав чотирьом нюйорським комуністам, Кросбієві, Емстерові, Біґунові і Качіолієві, право кандидувати на радних міста Ню Йорку. Виборчий комітет уневажнив кандидатури внаслідок певних правних недомагань; перший суд уневажнив рішення виборчого комітету, а найвищий стейтовий суд уневажнив рішення нижчого суду, ставучи знов на становищі виборчого комітету.

ХОЧУТЬ ЗРОБИТИ З ГАЗЕТЯРІВ ПРОФЕСІЮ

У Шікаґу створилася міжнародня рада для вишколу газетярів, що поклала собі за ціль перемінити газетярство на професію, подібну до медичної, правничої, інжинірської.

ОКО НА ПРОДАЖ

Пані Ґрейс Дейвис з Четенуґи, в стейті Тенесі, оголосила публично, що вона хоче продати роґівку свого ока, бо не має іншого способу удержати своїх пятеро дітей. Жадає 5,000 долярів.

Роґівка, передня частина ока, це наче вікно на світ. Коли вона ушкодиться через якийсь випадок, її нащіплюють з ока іншої людини.

ДЛЯ ЗАХОРОНИ АВТ ПРОТИ ХОВЗАННЯ

Стейтовий уряд Вест Вірджінії буде цеї зими вкривати дороги в тих місцях, де автомобілі ховзаються, вуглевими кусками, спеціяльно препарованими. Ці вуглеві куски будуть запобігати ховзанню гумових колiс; вони будуть вкриті відповідними хемікаліями, щоб колеса не відкидали вугля на боки.

ВІДТЯТІ ВІД ВАРШАВИ

ПАРИЖ. — Тисячі поляків, що живуть у Франції, не можуть скомунікуватися з рідньою чи знайомими у Варшаві. Кажуть, що у Варшаві панує военний стан і ціле населення міста є занятe при очищуванні міста. Так карають німці мешканців за те, що ставили оборону. Поляки подають далі, що з таких міст як Краків, Познань чи Катовиці вісті доходять цілком правильно.

НІМЦІ ПОКИНУЛИ ЕСТОНІЮ

ТАЛІН. — Перші німецькі кораблі, що забрали з Естонії німців для переселення їх на землі Польщі, вивезли 2,071 осіб. Примістять їх тимчасово в Ґдині.

ЧОМУ НЕ АТАКУЮТЬ НІМЕЦЬКИХ МІСТ?

ЛОНДОН. — Таке питання ставить до армії тижневик „Спектатор". Каже, що англійські летуни сповняють „поштову службу", коли розкидають по німецьких землях летючки. Бо повиннiб радше атакувати військові обєкти.

КВЕЙКРИ ОРГАНІЗУЮТЬ ДОПОМОГУ

БЕРЛІН. — Гомер Морис і Вилієм МекДонелд, представники американських квейкрів, вибрались до Варшави, щоб там разом з націстичними допомоговими організаціями зачати допомогову акцію жертвам війни.

ВТРАТИ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ В САН ФРАНСІСКУ

Заряд Світової Вистави в Сан Франсіску подав у суд просьбу за банкротство. Обчисляє свої довги на 4 міліони 606 тисяч долярів.

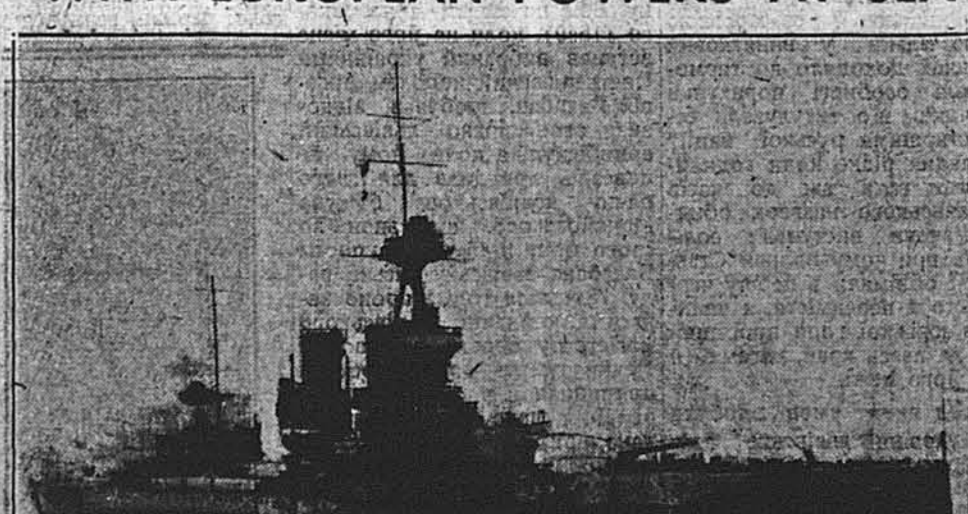
ФІНИ НАБРАЛИ ВІДВАГИ

ГЕЛЬСІНҐФОРС. — Конференція чотирьох скандинавських держав, як також поства Злучених Держав і інших американських республик, що станули в обороні Фінляндії, додала цій державі надії, що зможе опертись наступові Советів. І ось тому фінські делеґати, що вибрались до Москви, виявляють тим разом сильнішу поставу. Фінам іде про якнайскорше полагодження конфлікту, бо Фінляндія мала й убога держава і не може довго держати армії з 300,000 жовнірів. А таку армію треба було тепер виставити з огляду на советську небезпеку.

ДАЛІ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ЧОРЧІЛА ЗА „АТЕНІЮ"

БЕРЛІН. — Німецька преса не перестає нападати на Винстона Чорчіла, першого лорда британської адміралтії, за затоплення корабля „Атенія". Вона, покликуючись на зізнання Т. Андерсона перед департаментом стейту у Вашингтоні, далі твердить, що „Атенію" затопила британська субмарина на виразний приказ Чорчіла, що хотів потім зіпхати вину за затоплення на Німеччину і тим накликати цілий світ проти неї, а зокрема Злучені Держави. Себто, кажуть далі німецькі газети, Чорчіл хотів наново вести протинімецьку пропаґанду такими самими способами, якими вів її в 1914 році.

WITH EUROPEAN POWERS—AT SEA

„АЙРОН ДЮК".

Велитень британської военної фльоти, що його побили бомбами німецькі летуни в Скапа Флов, у Шотляндії.

НОВИЙ ТОРГ УКРАЇНСЬКИМИ ЗЕМЛЯМИ, АЛЕ ТИМ РАЗОМ У ЛОНДОНІ

ЛОНДОН. — Англійська преса подала до відома, що Англія не є зобовязана вести війну з Советами за західньо-українські й білоруські землі, що їх забрали Совети від Польщі. Умова Англії з Польщею зобовязує Англію до війни тільки з Німеччиною, а не з Советами. Таке сказано також і в палаті послів з боку представника уряду. І англійський премієр Чеймберлин, коли недавно говорив у палаті послів про цю справу, дав до зрозуміння, що нова Польща не матиме вже 40% з тої території, яку посідала перед німецьким наїздом. Отих 40% відносилося до тих земель, що їх забрали Совети. Далі англійські часописи подають іще й те, що британський міністер заграничних справ, Галіфакс, мав розмову з польським міністром заграничних справ, Залеським, і обидва прийшли до порозуміння, що при остаточній відбудові польської держави вже не будуть входити в рахубу ті землі, що їх забрали Совети. На ті всі донесення відповів новий польський уряд, що є тепер у Парижі, комунікатом, у якому заперечує, що він погодився з советською окупацією західньо-українських і білоруських земель. Комунікат зазначує, що ще передчасно говорити про такі справи. А польська преса підкреслює, що Залеський не має права зрікатись тих земель.

ЩО ОСТАЛОСЯБ ДЛЯ ПОЛЬЩІ З РІШЕННЯ БЕРЛІНУ?

БЕРЛІН. — Колиб Німеччина війну виграла і було з Польщею так, як цього собі бажає Німеччина, то булаб створена буферна польська держава, що малаб найвище коло 50 тисяч квадратових миль і булаб під німецьким протекторатом. Давня Польща мала коло 150,000 кв. миль.

ВИГАНЯЮТЬ ПОЛЯКІВ З ПОЗНАНЬЩИНИ.

БЕРЛІН. — Згідно з німецькими плянами, не має і сліду остатись по поляках на землях щойно створених на Поморю двох провінцій: Західні Пруси і Познаньщина. Німці кажуть місцевим полякам забиратись на чисто польські землі і не дають їм навіть ніякого відшкодування. Кажуть, що таке відшкодування має їм заплатити „польська держава", що буде відбудована скоріше чи пізніше, в тій чи іншій формі. На місце поляків приходять німці, що їх Німеччина забирає з балтійських країв.

НІБИ ПОДІЛИЛИСЬ.

СТОКГОЛЬМ. — В Швеції є тої думки, що між Німеччиною і Советами вже прийшло до згоди щодо поділу впливами над Балтиком. Совети мають забрати під свою „охорону" Естонію, Латвію, Литву і Фінляндію, а Німеччина Швецію, Норвеґію і Данію.

НАГЛІ СУДИ.

БЕРЛІН. — На польських землях іще функціонують крім звичайних военних судів іще й наглі, що судять тих, що „знущались над німецькою меншиною".

ВІЙНА АЖ ДО САМОГО КІНЦЯ...

БЕРЛІН. — Урядово повідомляють, що Німеччина не робить уже ніяких нових мирових заходів. Вона сказала все, що мала сказати. Воно виявлене в мировім предложенні Гітлера, виголошенім у парляменті. Отсю руку, простерту до згоди, каже урядовий комунікат, Франція й Англія відкинули. Отже „кинуту рукавицю Німеччина підняла", що означає, що на цей аліянтський визов Німеччина відповість зброєю. І буде війна аж до самого кінця. Ось так відповідає Німеччина. І повідомляє, що у звязку з цею війною покликує до Берліну своїх представників з Туреччини, Італії і Советів. На нарадах тих представників мають бути обговорені нові „военні комплікації".

АНГЛІЯ РАДА З ДОГОВОРУ З ТУРЕЧЧИНОЮ.

ЛОНДОН. — З ріжних сторін доходять до Англії відомості, з яких виходить, що в світі вважають заключення договору між Англією, Францією і Туреччиною успіхом аліянтів. Силу договору добачують у тому, що він спинить німецько-советський наступ на Балкан і Близький Схід і поставить магомеданський світ по боці аліянтів. Договір цей творить бльок з Туреччини, Румунії, Греції, Єгипту й Англії та Франції, а це означає спокій на східній частині Середземного моря. Цей договір змушує далі Італію остатись невтральною.

ДАЛІ НАЛІТАЮТЬ ШОТЛЯНДІЮ.

ЛОНДОН. — Німецькі летуни налітають побережжя Шотляндії майже кожного дня. Це мабуть для розвідчих цілей. З цього заключають, що треба надіятися, що в скорому часі німці зачнуть ширшу повітряну офензиву, налітаючи Англію з сотнями літаків.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian Press and Book Company, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016. 4-0807.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ГОДІ ПОВІРИТИ

Дійшли до нас такі вісті, у яких правду сумніваємось. До них належить у першу чергу та поголоска, що большевики розстріляли митрополита Андрія Шептицького. Очевидно, коли виходити зо слушного заложення, що в большевиків усе можливе, то можлива і така трагічна подія. Інакше годі це припустити, годі в те повірити. І так ми до цього поставились і будемо ставитись так довго, поки не одержимо достовірного потвердження, що є інакше. Бо припускаємо, що того роду вісті могла пустити в обіг сама совєтська влада і то для провокаційних цілей, щоби потім мати „доказ", як то поступають ріжні „вороги народу", „контрреволюціонери" чи „націоналісти", що то поширюють про Совєти ось такі „брехні". Можуть отже самі большевики розпускати ці вісті, щоб хвилево виказати їх неправдивість на те, щоби потім могли роками заперечувати справжні вісті про справжні розстріли, запроторювання і катування українських діячів. Ось тому хочемо бути осторожними в передаванні вістей, що відносяться до України під Совєтами. Ось і тому ми відразу зазначили, що, не зважаючи на наше неприхильне відношення до Совєтів, ми будемо раді, коли буде можна передати в нашій ґазеті якусь вістку про якісь полекші, якщо їх зазналиб тепер ті, що стільки витерпіли під польською кормигою. Тому нетерпеливо ждемо на вісті. Ждемо, хоч дуже сумніваємося, що їх дістанемо.

Також не думаємо, щоби большевики аж так збожеволіли, щоби брались відразу в Західній Україні аж за такі гострі міри, щоб розстрілювати такого старця, як митрополит Шептицький, знаючи, що така смерть митрополита мусілаб викликати в цілому українському народі велике схвилювання, а можливо й бунт. А колиб і мали вже таке робити, то повиннiб зарядити якийсь суд, принаймні щось у роді того, що робили зо своїми ґенералами чи визначними діячами, коли їх призначували на смерть. На нашу думку, Совєти навіть не мають потреби так дуже спішитися з розстрілами українських діячів. Адже населення не ставить їм опору. Воно так зненавиділо польське ярмо, що, як виходить на яв, ожидало зміни, навіть не розбираючись у тому, яка та зміна буде.

Ми певні, що згодом прийде до розправи українського народу з Москвою, але доперва тоді, коли український нарід Західньої України побачить, хто це забирає місця в урядах по поляках та хто старшує над українцями і розпоряджується їхнім добром і життям. Тому, як тільки хазяїнами краю, замість прогнаних польських зайдів, стануть інші зайди, або свої власні кретини, тоді, очевидно, й у Західній Україні буде те, що було й над Дніпром. Прийдуть бунти, а з ними „чистки", розстріли і засланння.

Ось так ми розбираємо ті справи. Не дуримо себе нічим, але й не хочемо передчасно видавати найчорніший осуд. Тому приймаємо всі новини з обережністю, шукаючи правди.

ДИПЛЬОМАТИЧНІ БОЇ

В останньому часі Туреччина стала осередком уваги світових політичних чинників. В Анґорі сидів один з найзручніших німецьких дипльоматів, фон Папен, і наклонював Туреччину, щоб стала по боці Німеччини, як це було минулої світової війни. Поїхав туди також і старий воєнний герой Вейґанд, що також виявив себе уже нераз дуже зручним дипльоматом. І він також намовляв Туреччину, але на те, щоб станула по стороні аліянтів: Франції й Англії. А крім цього в Москві тяглися совєтсько - турецькі переговори серед напруженої, тяжкої атмосфери. Туреччина хотіла добути від Совєтів зобовязання, що вони не візьмуть участи в теперішній війні й останутся невтральними. А Совєти хотіли забезпечити собі, у всякому випадку, значить і війни, право свобідного переїзду через Дарданелі й інші користі.

Усе те належить уже до історії, бо підписано договір приязні між Туреччиною й Англією і Францією. Який буде з нього практичний вислід, годі передбачити. Німці заповідають, що він означає розгром Туреччини, подібний до того, якого зазнала Польща. Та в таку погрозу цілком певно ніхто не вірить навіть у самім Берліні. Замітне те, що Совєти, зараз по заключенні згаданого договору, поспішилися заманіфестувати телеґрамою своє „традиційно-приязне" відношення до Туреччини. Англія і Франція радіють з цього договору, але на ділі вони не здобули дуже багато, бо їхнє кокетування Туреччини було спрямоване головно до того, щоби при помочі Туреччини відтягнути Совєти від спілки з Німеччиною. Ось тут був головний сук дипльоматичної гри. Того поки що не осягнено. Та Англія не тратить далі віри в те, що воно їй удасться. Ось тим треба собі пояснити те, на перший погляд дивне й непотрібне запевнювання з боку британійського уряду, що Англія і Франція не є в ніякій війні з Совєтами, а тільки з Німеччиною. Говорячи про Німеччину як „напасника", Англія не згадує ні словом за совєтський напад. Навпаки, дає до пізнання, що загарбання Совєтами західньо-українських і білоруських земель від Польщі не є у її розумінні „нападом". З другого боку замітне і те, що коли говориться про союз Туреччини з Англією і Францією, то виразно всюди підкреслюється, що Туреччина не буде воювати з Совєтами, значить не буде помагати і аліянтам, якщоб вони виповіли Совєтам війну. Це не є дуже ясне, бо Туреччина зобовязана допомогти Румунії, якби на неї напала яка друга держава. І то зобовязана тому, що Англія і Франція зобовязались охороняти територіяльну ненарушність Румунії, подібно як зобовязались допомагати у такім самім випадку Польщі. А щож би було, якби так Совєти хотіли забирати Басарабію від Румунії? З одного боку Туреччина булаб зобовязана боронити Румунію, а з другого вона собі вимовила, що не буде воювати з Совєтами. Ось тут і лежить слаба сторона того договору. А таких слабих сторін є більше. Та все-таки цей договір є таки певного роду успіхом Англії й Франції вже хочби з того боку, що ним зашаховано Італію. Вона тепер майже змушена оставатись невтральною і не бути по стороні Німеччини. Зате може бути тепер легко затягнута до протинімецького бльоку і станути по стороні Франції, Англії й Туреччини. Найвигідніше для неї є тепер оставатись невтральною. Такими останутся і Совєти супроти Англії й Франції, побоюючися, що їхня фльота може легко опинитись на Чорному морі.

Та при тих усіх комбінаціях треба мати завжди на увазі, що тепер відносини в світі міняються так скоро, що вже найближчі події можуть принести нові несподіванки і нові політичні комбінації. Війна ведеться тепер більше в кабінетах ніж на фронтах. Можливо, що як нічого важного не вийде з кабінетних нарад, то заговорить фронт. Тоді зачнуться властиві бої й на західнім фронті. Тоді опиняться в вогні Берлін, Лондон, Париж і т. д.

700-ЛІТНІ ЯПОНСЬКІ ДРУКИ.

На великій виставі друкарства 1940-го року у Ляйпціґу буде заступлена також Японія. Уже устійнили засяг та вибір японських експонатів. Японці виставлять 60 найцінніших і найстарших японських друків. Між іншим між експонатами будуть буддійські письма, що повстали тому 700 літ і що їх вважають святощами. Є там дальше видання славних японських творів з 17-го віку та рухомі типи друку, що їх винайшов 1851-го р. „Ґутенберґ Японії", Шоце Мотоґі.

ДОБРОДІЙСТВА ДЛЯ ОРҐАНІЗОВАНОЇ ПРАЦІ

Хоч закон про справедливі відносини в праці мав сильну піддержку серед чолових робітничих провідників, то декоди для поодинокої юнії важко було зрозуміти, в який спосіб поодинокий робітник буде з нього користати.

Багато юній уже мали застереження для своїх робітників більше ніж 40 ц. на годину, що є найвищою у доліш-ній границі плат, передбачених у законі. Багато з них мали також у контрактах з працедавцями застережену плату півтора разу за „над час". Також багато з них у контрактах мали застережений коротший тиждень праці, ніж це передбачав згаданий закон, себто менший, ніж 40 годин.

А проте всі робітники на основі цього закону будуть користати.

Не всі робітники є орґанізовані. Поза юнійним рухом є міліони жінок і чоловіків, занятих у міжстейтовій торговлі, або в продукції міжстейтових артикулів. Вони були цілком без охорони, аж поки їм на поміч не прийшов уряд. Вони становили великий резервуар дешевих робочих рук, по які працедавці могли кожної хвилини сягнути, як лиш орґанізовані робітники хотіли дістати вищу плату та кращі робучі відносини. Посередньо, чи безпосередньо, ті дешеві робітники були конкурентами з кожним робітником, що був добре платний і мав добру посаду.

Що більше, коли ті низько платні робітники дістали більші плати, то покупна сила цілої нації зросла. А кожний нині добре знає, що щоб зужити продукти, створені на засаді масової продукції, потрібно, щоб їх купували найширші маси.

Перед згаданим законом Мейрі Джонс працювала в нюйорській фабриці за $7 тижнево. Після того, як акт впроваджено в життя, її плату піднесено до $11 на тиждень, себто до 25 ц. по 44 години в тижні. Вона дістала кращу змогу купити собі суконку, новий капелюх, пару черевиків, могла піти частіще до кіна та зїсти кращий харч.

Зрозуміло, що підвишка плати одному робітникові робить страшенно маленький вплив на бизнес цілого народу. Але коли ви помножите сто тисяч, чи міліони разів через таких Мейрі Джонсів, чи Джанів Смитів, то це зробить величезну ріжницю.

Коли фармер може продати більше своїх продуктів і дістати за це більше грошей, то він може купити в місті більше фабричних продуктів. А ґросерник за цей збільшений зарібок може купити собі автомобіль; виробник автомобілю може побудувати собі новий дім; будівельний контрактор може купити собі електричний холодник; а безробітний залізнодорожник внаслідок того може бути покликаний назад до праці, щоб ті речі перевозити з міста до міста. Для того це добродійство, що викликає зо згаданого закону, може поширятись чимраз далі і далі, на найбільший круг суспільности, аж поки кожний член суспільности в якийсь спосіб на тім не скористає. Бо треба також памятати, що щоби випродукувати вгорі вичислені речі, мусить працювати над ними фабрика і робітники й через те вони також на тім зароблять.

Вслід за тим ті фабрики, що працювали лише частинно, можуть почати працювати повним темпом. Висока плата на годину це дуже важна річ. Та проте навіть та сповидно висока плата $1 на годину буде зовсім невисокою, коли хтось має нагоду працювати лише два місяці в році. Тому, коли навіть плата за годину не піднялась би, лише фабрики стануть чинніші, довше працюють, то заробітна плата робітників через те зростає. А це власне повинні памятати юнійні робітники, які мають високі плати від години. Підвишка плати найнижче платним робітникам збільшує консументів, а далі збільшує продукцію і заставляє фабрики, в котрих вони працюють, бути чинними довше.

Кілька місяців тому зроблено дохоодження над тим, у який спосіб американські родини видають свої зарібки. На основі того стверджено, що 16,000,000 родин діставали менше, як $1,250 на рік. Дальші досліди ствердили, що колиб заробітну річну плату тих родин можна було піднести до $1,500 на рік, то вони видалиб річно 800 міліонів долярів на харч, 400 більше на одежу, 600 більше на помешкання, 450 більше на паливо, світло, холодники і домашню обстанову, 385 більше на автомобілі, 200 більше на лікарів і лікарства, на дентистів і т. п.

Закон про справедливі відносини в праці не є аж такий претенсіональний, щоб обіцювати підвишку річної заробітної плати для родини до півтори тисячі долярів. Одначе те, що він уже зробив, є скромним кроком у властивім напрямку.

Еткономісти підкреслюють вагу нашої домашньої торговлі. Коли ми добре над тим застановимося, то переконаємося, що нашим найбільшим потенціональним ринком збуту не є Китай, чи Індія, чи навіть Канада, тільки таки наші домашні ринки.

Микола Голубець.

За Український Львів

(Епізоди боротьби XIII.—XVIII. в.).

(4)

Арцибіскуп, віддаючи владу, для якої позискав санкцію з корлівського привілею, сподівався, що, маючи до діла з одним намісником замісць кількох, до тогож незалежним від старостинських химер, зможе доконати й завершити діло „навернення" галицької волости. Сталося однак інакше. Гдашицький виявив себе чесною людиною, добрим українцем і вірним сином православної церкви. Замісць „вихрещувати" свою паству на католицизм, він почав завертати з католицизму тих, що зрадили свою віру. Що більше, коли Гдашицький побачив, що йому не по дорозі з арцибіскупом, виломився зпід його зверхности й віддав себе в розпорядження київського православного митрополита Йосифа (1526). Цього було вже забагато арцибіскупові й на його налягання король прогнав „невдячного" Гдашицького з намісництва, залишаючи за ним тільки св.-юрську архимандрію.

Гдашицький мусів уступити, але по собі лишив місце, на якому в короткому часі виросло львівське владицтво, піднесене вже за австрійських часів до гідности митрополії. За вставленням українcької шляхти, духовенства й міщан у короля заняв опорожнене місце намісника львівський міщанин і купець Макар Рафалович Тучапський (1529), якому крім цього запевнено архимандрію по смерти Гдашицького. Не дрімав одначе арцибіскуп, що, покликуючись на своє право, не вважаючи на Тучапського, настановив наслідником Гдашицького якогось Сікору, свого ряного прихильника, але проти нього стали всі стани українців з такою рішучістю, що Сікорі не довелось урядувати й одної днини. І хоч король підчинив Тучапського зверхности арцибіскупа, а „номінат" Сікора завзято добивався намісництва престола, то рішучість, з якою в обороні свого кандидата стали українці, не тільки утвердила його на намісничому престолі, але підняла останній до гідности владицтва. Сталося це в 1539 р. й від того часу львівські українці здобувають нову опору в боротьбі за свої права, не кажучи вже про важну важність того, що з добутку. Від того часу в столиці Галицької України повстає новий осередок культурно - національних змагань, що вкупі з другим, яким було ставропігійське братство при Успенському храмі, веде і керує всіми рухами українського громадянства. І хоч поміж Ставропігією й св.-юрською горою тільки у виняткових випадках доходило до гармонії, хоч особисті порахунки братчиків, що титулували себе „старшими руської нації" та владик рідко коли годилися, всеж таки аж до часів Шумлянського назверх обидві установи виступали солідарно, при чому впливи Ставропігії обіймали в першу чергу місто й передмістя, а впливи св.-юрської гори простирались на ввесь край, часами й поза його межі.

Серед яких умов здобули собі українці львівське владицтво, навчить нас хочби те, що виеднання королівського привілею коштувало їх понад 300 найкращих волів, які роздарували королеві, королеві і дворянам, а коли з дорученням короля виправили вони свого кандидата на посвячення до київського митрополита, то разом з ним мусіла йти озброєна ватага шляхти й міщан, щоб нового владики не досягла пімста „покривджених" в своїх правах арцибіскупа. І хоч українці дійняли свого, поставивши своїх противників перед доконаний факт, то ні один з пізніших арцибіскупів не признав існування львівського владицтва православним і при кожній нагоді простягав по нього руку. Вже по смерті Тучапського (1549), коли на його місце вступав вибраний українцями і затверджений королем Арсеній Балабан, пробував відновити своє право львівський арцибіскуп, а коли йому не повезло, приндав для свого пляну краківського біскупа Мацейовского, що знов зо свого боку підбунтував проти Балабана львівську міську раду. Почалася систематично покроєна кампанія львівського магістрату проти владики і тільки смерть Мацейовского припинила її в самому розгарі. До нового підняття спору дала притоку смерть Балабана (1569), який полишив владицтво в руках свого сина Григорія (в чернецтві Гедеона) Балабана. Львівський арцибіскуп Шльомовскі, не вважаючи на затвердження Гедеона королівським привілеєм, висунув свого кандидата Івана Лопатку Осталовского, для якого виеднав другий королівський привілей; а що в Польщі усе було можливе, а один королівський привілей перечив другому, то й Лопатці вдалося при помочі арцибіскупа і львівського старости засісти на святоюрській горі тим лекше, що Гедеона Балабана не було під той час у Львові. Коли одначе вернувся Гедеон, почалася формальна війна за св.-юрську гору. Лопатка, прогнаний зо св.-юрської церкви, вернувся до неї силою корлівського декрету, вслід за чим почався судовий процес між Осталовським і Балабаном за права на владицтво. Хто зна, чим був би закінчився процес, якби не смерть Осталовського (1575), яка забрала Балабанові противника, а галицькому владицтву арцибіскупського становлення.

IV.

Коли на польському престолі засів мадярський вельможа Стефан Баторій, у серцях українців під Польщею блиснула надія на краще. Присяга короля, зложена на т. зв. „Пакта Конвента", в яких м. і. зрівноважено всі віросповідання і нації, кілька прихильних православним королівських привілеїв, між якими був і привілей для львівського Успенського братства, все те давало хід припущенням, що дальша боротьба „за права віри і нації руської" піде шляхом найменше дорогою права і законности. Сталося одначе інакше. Вплив єзуїтів на короля разом з „мальованістю" королівської влади довели до того, що інше говорилося в королівських привілеях і розпорядженнях, а що інше творилося на місцях, головно у Львові, який у порівнянні з т. зв. литовсько - руськими землями, зєднаними з Польщею славною „Люблинською унією" (1569), був разом з усею галицькою волостю трактований як край, здобутий війною.

(Далі буде).

ЗА НЕВТРАЛЬНІСТЬ.

Сенатор Кепер з Канзасу й сенатор Шипстед з Минесоти, котрі противляться відкликанню ембарґа, на розмові з сенатором Томасом з Юти, котрий стоїть за відкликання.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

КАСОВИЙ ЗВІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

ЗА ЖОВТЕНЬ 1939 РОКУ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	300.06	173.	92.94
2.	200.83	174.	23.07
3.	146.14	175.	230.63
4.	82.95	176.	211.03
5.	272.61	177.	127.85
6.	74.98	178.	136.74
7.	268.58	179.	222.65
8.	221.58	180.	55.20
9.	200.98	181.	107.77
10.	206.70	182.	204.05
11.	94.78	183.	167.65
12.	124.53	184.	21.90
13.	106.99	185.	81.03
14.	39.91	186.	58.03
15.	34.35	187.	34.75
16.	88.25	188.	56.62
18.	116.68	189.	8.07
19.	12.92	190.	40.77
20.	245.81	191.	155.08
21.	131.82	192.	148.27
22.	124.45	193.	106.72
23.	76.83	194.	42.89
24.	106.72	195.	56.15
25.	65.31	196.	54.38
26.	35.75	197.	34.39
27.	59.34	198.	118.53
28.	127.55	199.	38.69
29.	172.63	200.	323.68
30.	85.93	201.	45.73
31.	167.26	202.	39.67
32.	29.60	203.	26.33
33.	107.92	204.	1,294.27
34.	40.08	205.	19.85
36.	144.16	206.	536.06
37.	102.11	207.	70.62
38.	217.59	208.	32.77
39.	377.84	209.	77.23
40.	24.30	210.	71.55
41.	23.61	211.	191.42
42.	190.34	212.	63.78
43.	61.48	213.	305.47
44.	169.42	214.	38.54
45.	333.68	215.	26.23
46.	27.06	216.	32.06
47.	49.23	217.	443.04
48.	52.37	218.	240.86
49.	42.96	219.	231.52
50.	188.61	220.	166.44
51.	58.67	221.	593.48
52.	84.20	222.	15.81
53.	94.42	223.	334.79
54.	52.02	224.	41.27
55.	55.94	225.	19.68
56.	149.74	226.	92.36
57.	174.85	227.	58.60
58.	156.00	228.	150.76
59.	190.16	229.	231.42
60.	38.62	230.	182.87
61.	29.96	231.	13.54
62.	99.12	232.	64.26
63.	364.26	233.	36.84
64.	119.49	234.	161.59
65.	251.15	235.	177.62
66.	116.93	236.	167.48
67.	192.10	237.	249.25
68.	19.56	238.	263.19
69.	170.83	239.	313.30
70.	281.92	241.	80.77
72.	63.00	242.	121.36
73.	102.95	243.	70.71
74.	61.09	244.	21.89
75.	152.74	245.	107.32
76.	315.84	246.	67.01
77.	83.16	247.	253.65
78.	132.98	248.	67.04
79.	14.71	249.	39.30
80.	44.22	250.	33.18
81.	134.71	251.	241.62
82.	69.82	252.	116.24
83.	260.38	253.	99.56
84.	56.90	254.	159.57
85.	164.20	255.	61.90
86.	216.69	256.	67.08
87.	175.56	257.	35.24
89.	29.39	258.	29.10
91.	347.52	259.	202.26
92.	22.31	260.	52.47
93.	50.63	261.	9.61
94.	438.29	262.	102.63
95.	50.00	263.	55.01
96.	145.49	264.	91.02
97.	173.42	265.	40.04
98.	135.52	266.	96.83
99.	190.11	267.	106.71
100.	99.16	268.	113.60
101.	42.56	269.	41.38
102.	722.21	270.	228.71
103.	123.79	271.	90.16
104.	248.91	272.	27.30
105.	193.60	273.	150.99
106.	288.67	274.	200.73
107.	37.00	275.	90.78
108.	109.12	276.	357.27
109.	146.59	277.	279.31
111.	35.61	278.	46.64
112.	603.86	279.	20.76
113.	66.73	280.	220.19
114.	55.32	281.	95.12
115.	22.24	282.	11.71
116.	59.49	283.	137.41
117.	115.33	284.	89.04
118.	81.71	285.	33.90
119.	37.82	286.	47.13
120.	236.68	287.	16.95
121.	151.16	288.	299.40
122.	55.45	289.	58.75
123.	164.48	290.	67.35
124.	104.72	292.	614.07
125.	123.81	293.	74.65
126.	96.96	294.	41.45
127.	166.20	295.	185.86
128.	24.21	296.	586.89
129.	38.42	297.	23.38
130.	375.17	298.	90.78
131.	17.50	299.	57.81
132.	156.38	300.	150.13
133.	218.42	301.	160.88
134.	100.10	302.	10.11
135.	60.19	303.	68.52
136.	189.32	304.	94.42
137.	182.30	305.	81.56
138.	74.91	306.	61.12
139.	74.67	307.	51.22
140.	112.76	308.	112.86
141.	64.97	309.	35.08
142.	125.81	310.	119.06
143.	159.83	311.	20.44
144.	62.92	312.	89.08
145.	60.35	313.	8.87
146.	164.72	314.	22.52
147.	542.27	315.	24.25
148.	33.37	316.	311.12
149.	55.85	317.	91.24
150.	46.87	318.	140.19
151.	135.44	319.	103.14
152.	78.05	320.	131.01
153.	9.57	321.	74.31
154.	39.08	322.	60.03
155.	509.53	323.	79.78
156.	148.94	324.	173.37
157.	22.81	325.	118.29
158.	248.29	326.	111.06
159.	77.01	327.	43.52
160.	115.50	328.	24.47
161.	193.12	329.	11.22
162.	37.71	330.	167.35
163.	143.59	331.	65.79
164.	188.43	332.	84.50
165.	42.42	333.	115.05
166.	51.40	334.	247.20
167.	113.98	335.	49.48
168.	234.76	336.	246.41
169.	40.97	337.	21.81
170.	172.56	338.	282.75
171.	52.52	339.	92.45
172.	39.14	340.	21.26

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
341.	49.07	390.	108.07
342.	370.00	391.	1.62
343.	69.68	392.	21.53
344.	79.85	394.	8.06
345.	94.92	395.	27.74
346.	12.12	396.	108.82
347.	135.75	397.	35.57
348.	87.62	398.	49.35
349.	47.48	399.	23.97
350.	151.39	400.	94.43
351.	54.40	401.	45.09
352.	95.33	402.	19.90
353.	42.81	403.	281.09
354.	14.56	404.	66.44
355.	67.47	405.	119.40
356.	23.68	406.	369.90
357.	62.70	407.	58.77
358.	66.35	408.	28.66
359.	73.45	409.	71.80
360.	14.29	410.	14.44
361.	1,167.17	411.	51.90
362.	68.34	412.	51.45
363.	111.82	413.	57.83
364.	497.64	414.	27.57
365.	64.78	415.	15.66
366.	22.02	416.	74.12
367.	345.69	417.	11.94
368.	42.96	418.	4.56
369.	249.87	419.	51.78
370.	265.35	420.	29.76
371.	145.63	421.	39.03
372.	51.37	422.	36.36
373.	40.28	423.	20.46
374.	68.03	424.	13.68
375.	121.08	425.	9.48
376.	23.76	426.	28.11
377.	15.80	427.	14.05
378.	32.20	428.	16.01
379.	112.00	430.	35.36
380.	24.59	431.	9.43
381.	29.50	433.	15.89
381.	29.50	434.	16.92
382.	51.31	435.	29.65
383.	203.92	436.	14.78
384.	35.54	437.	18.76
385.	286.27	438.	9.78
386.	32.76	440.	150.02
387.	39.28	441.	13.91
388.	174.59	442.	9.35
389.	33.13	446.	11.79

Доплачено до місячних вкладок за членів Згоди Братств, з їх спеціяльного фонду	366.84
З місячних вкладок нових родів обезпечення	$52,009.55

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	12.00	221.	8.20
2.	4.29	225.	14.54
3.	2.42	230.	3.81
8.	.98	234.	20.21
19.	1.58	237.	2.68
28.	12.03	243.	21.01
30.	11.32	245.	3.08
33.	7.91	257.	3.87
37.	16.20	262.	1.41
39.	35.57	268.	2.93
65.	14.02	274.	1.49
69.	1.36	275.	14.56
70.	3.80	276.	3.54
83.	2.86	277.	2.02
101.	2.84	278.	1.15
102.	4.96	283.	1.53
106.	7.23	284.	3.37
108.	8.61	286.	36.07
112.	13.06	292.	1.83
117.	4.46	298.	3.05
125.	3.61	305.	8.31
127.	5.65	316.	1.41
139.	2.35	321.	5.01
142.	10.37	322.	1.31
143.	11.25	328.	2.01
147.	28.16	334.	2.28
151.	6.04	335.	6.34
161.	1.92	336.	7.99
170.	12.93	342.	40.66
181.	1.57	345.	2.65
185.	6.68	349.	5.24
189.	3.49	358.	1.62
194.	.81	361.	2.48
206.	5.45	367.	3.51
208.	2.48	370.	15.74
209.	4.26	371.	1.30
216.	13.18	384.	28.93
217.	2.99	388.	17.56

З місячних вкладок старого роду обезпечення	$ 595.39
Змісячних вкладок від членів	$ 52,604.94
Процент від бондів	3,011.82
Процент від морґеджів	9,246.26
Процент від позичок	833.61
Рент від реальностей	12,050.75
Продаж і сплати бондів	149,695.63
Сплати морґеджів	6,861.82
Зворот позичок до народного фонду	54.43
Сплати позичок	1,620.92
Сплата нотів	375.00
Процент від нота	1.50
Продаж ювилейної книги	1.50
Зворот запомоги до запомогового фонду	25.00
Перенос резерви за переписаних членів зо старого до нових родів обезпечення	391.00
Ноти за продані машини, які то машини були перебрані разом з реальністю на власність У. Н. С.	2,500.00
Сирітські части по бл. п.:	
в. 270 Підгурський Стефан	700.00
в. 316 Сенишин Петро	800.00
Разом	$240,774.18

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 63 Барна Семен	1,000.00
в. 65 Ванат Дмитро	1,000.00
в. 69 Фатюк Григорій	2,000.00
в. 70 Маринець Роман	1,000.00
в. 76 Стасишин Анна	1,000.00
в. 104 Бобик Стефан	1,000.00
в. 161 Новак Іван	1,500.00
в. 221 Сенишин Микола	1,000.00
в. 223 Запоточна Марія	1,000.00
в. 242 Криба Іван (Кляса P-1000)	1,000.00
в. 242 Криба Іван (Кляса T-1000)	1,000.00
в. 242 Чабай Дмитро	1,000.00
в. 316 Сенишин Петро	1,000.00
в. 324 Метельський Антін	500.00

Інші виплати посмертного фонду:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	262.19
Дивіденда для наново принятих членів	45.71
Перенос резерви за переписаних членів зо старого до нових родів обезпечення	391.00
Втрата на бондах	3,695.63

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 20 Білик Микола	544.25
в. 22 Гринишин Микола	166.48
в. 163 Кріль Петро	192.37
в. 177 Онисько Магдалена	119.25
в. 223 Танчук Іван	749.06
в. 251 Волянський Данило	182.73
в. 370 Швець Яків	221.00

Виплати фонду Згоди Братств:

Доплачено до місячних вкладок за членів Згоди Братств з їх спеціяльного фонду	366.84

Виплати з фонду запомогового:

в. 1 Козак Іван	35.00
в. 2 Воргач Ольга	35.00
в. 9 Качмарик Іван	35.00
в. 9 Панчишин Марія	25.00
в. 29 Блій Василь	35.00
в. 29 Тимець Роман	25.00
в. 30 Андрусишин Антін	25.00
в. 31 Юба Анна	25.00
в. 31 Майкович Олекса	35.00
в. 33 Бабяк Марія	25.00
в. 44 Конопельська Марія	25.00
в. 50 Сикута Микола	25.00
в. 62 Сенів Катерина	25.00
в. 69 Семенович Григорій	30.00
в. 69 Комарніцький Мих.	35.00
в. 78 Шиманський Франко	35.00
в. 99 Рудко Микола	35.00
в. 102 Демко Іван	35.00
в. 102 Щубака Атанас	35.00
в. 102 Олексик Марія	25.00
в. 113 Куземчак Михайло	35.00
в. 113 Куземчак Антін	35.00
вг 147 Саврук Софія	35.00
в. 151 Крайник Марія	35.00
в. 155 Болюх Іван	50.00
в. 162 Майбук Ярмило	35.00
в. 164 Іванина Іван	25.00
в. 164 Калинич Микола	35.00
в. 168 Дзюбак Василь	35.00
в. 179 Панчак Петро	20.00
в. 204 Скалацький Іван	50.00
в. 206 Бабій Параскевія	25.00
в. 206 Боднар Стефанія	25.00
в. 206 Яшишин Михайло	35.00
в. 211 Каралющ Марко	35.00
в. 220 Пюсь Іван	35.00
в. 223 Пельчар Іван	35.00
в. 234 Каплун Текля	25.00
в. 236 Шимовят Василь	35.00
в. 276 Скаськів Михайло	35.00
в. 284 Юрків Іван	35.00
в. 291 Каня Стефан	35.00
в. 294 Салій Михайло	35.00
в. 296 Каліновський Василь	35.00
в. 301 Коваль Прокіп	25.00
в. 305 Самусь Софія	35.00
в. 326 Беднарчик Петро	35.00
в. 334 Буч Марія	25.00
в. 342 Говорчук Михайло	35.00
в. 383 Кушнір Марія	25.00
в. 388 Лагущ Дмитро	35.00
в. 406 Духнич Іван	25.00
в. 406 Шух Кароль	25.00
в. 419 Василик Антін	50.00

Виплати адміністраційного фонду:

Укр. Пресова і Книжкова Сп. за орган	3,595.00
Нагороди за нових членів	2,785.25
Платня головного уряду	825.00
Рент за офіси У. Н. Союзу	500.00
Лікарі за оглядини нових членів	458.50
Платня помічних сил	392.79
Мальовання і чищення офісів У. Н. С.	344.50
Канцелярійні прибори	324.00
Укр. Пресова і Книжкова Сп. за праці і друки	212.36
Спортова акція	196.75
Зладження статистики членів для оцінки грамот	193.48
Правний дорадник при інвестиціях У. Н. С.	187.50
Кошти подорожей і репрезентація	141.98
Видатки канцелярійні, почта, експрес, телефон і тп.	130.88
Направи друкарських машин	93.96
Фотографічні знимки членських аплікацій	32.05
Оголошення	25.00
Закупно таблиці для галі в Олифант, Па.	11.50
Вода для офісів У. Н. С.	10.50
Оправа місячних книг	9.50
Друки для відділів	9.50
Стейт за лайсенс	5.00

Інші виплати:

Податок, вода, опал, світло і інші видатки на реальностях	2,763.18

Інвестиції:

Позички членам на їх грамоти нових родів обезп.	2,536.27
Продаж машин, які були перебрані разом з реальністю на власність У. Н. Союзу, за ціну (Готівкою $350.00, нотами $2,150.00, платними місячними ратами)	2,500.00
Інвестовано додатково в морґеджу	32.62
Разом	$41,988.58

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем серпня 1939 осталася	$295,739.75
Прихід за вересень	240,774.18
Разом	$536,513.93
Розхід за вересень	41,988.58
Готівка з кінцем вересня 1939 року остається	$494,525.35

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 494,525.35
Морґеджі	1,424,688.91
Бонди	1,421,842.93
Реальности	1,138,024.59
Друкарня і книгарня	18,283.59
Позички членам	574,190.52
Ноти	4,975.00
Разом	$5,076,530.89

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення	$4,259,165.25
Запомоговий фонд	79,508.78
Адміністраційний фонд	178,522.95
Конвенційний фонд	32,797.67
Народний фонд	4,147.46
Contigent Fund for protection of Inv. & Mort.	227,028.00
Посмертний фонд старого роду, обезпечення	69,454.78
Резервовий фонд	11,730.52
Фонд Згоди Братств	40,938.92
Сирітський фонд	173,236.56
Разом	$5,076,530.89

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Тоді було краще.

— Ах, щоб вернулися ті часи між 1914 і 1918 р.р.

— Як це? Чейже тоді люди себе взаємно вбивали?

— Так, це правда, але тоді вірили, що то колись таки скінчиться!...

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	7.65	106.	13.28
2.	11.70	107.	1.40
3.	2.05	108.	2.70
4.	1.80	109.	5.85
5.	5.40	112.	20.85
6.	2.65	113.	2.70
7.	18.00	114.	.90
8.	11.03	115.	2.00
9.	11.25	116.	7.00
10.	2.70	117.	1.35
11.	11.75	118.	2.70
12.	1.35	120.	7.90
13.	11.02	121.	11.48
14.	3.16	122.	2.48
15.	.45	123.	6.75
16.	4.75	124.	5.85
18.	1.15	125.	11.70
20.	13.05	126.	5.63
21.	9.00	127.	7.20
22.	5.60	128.	2.93
23.	2.25	129.	.45
24.	7.87	130.	17.50
25.	1.60	132.	4.50
26.	2.70	133.	2.93
27.	.70	135.	4.50
28.	6.30	136.	15.98
29.	8.25	137.	10.35
30.	8.10	138.	3.85
31.	6.15	139.	4.50
33.	19.80	140.	6.55
34.	3.37	141.	2.05
36.	10.35	142.	15.75
38.	8.55	143.	5.50
39.	17.78	144.	3.75
40.	1.35	145.	5.85
42.	8.10	146.	3.83
43.	3.60	147.	31.95
44.	10.13	148.	2.70
45.	12.15	149.	1.80
46.	.45	150.	15.30
47.	2.95	151.	7.65
48.	4.95	152.	1.35
50.	11.48	154.	1.15
51.	.23	155.	12.85
52.	9.45	156.	10.15
53.	4.98	158.	11.70
54.	2.30	159.	3.60
55.	2.50	160.	4.70
56.	15.10	161.	7.20
57.	9.00	162.	.90
58.	6.75	163.	3.38
59.	11.50	164.	28.35
60.	1.80	165.	6.75
61.	2.25	167.	9.00
62.	3.60	168.	2.45
63.	20.25	169.	.25
64.	6.30	170.	8.55
65.	9.50	171.	6.98
66.	.45	172.	8.77
67.	7.20	173.	4.47
68.	.45	174.	3.37
69.	1.58	175.	12.15
70.	7.20	176.	13.50
72.	2.70	177.	2.02
73.	3.60	178.	2.70
74.	6.00	179.	10.13
75.	7.42	180.	13.27
76.	13.95	181.	.25
77.	6.30	182.	3.83
79.	.68	183.	2.92
80.	2.05	185.	5.63
81.	4.75	186.	5.20
82.	2.95	187.	.45
83.	7.20	188.	4.75
84.	1.60	191.	6.53
85.	16.20	192.	6.97
86.	8.10	193.	3.60
87.	6.53	194.	1.13
89.	1.35	196.	2.70
90.	14.17	198.	3.18
91.	14.20	199.	.68
92.	1.80	200.	18.00
93.	1.35	201.	4.50
94.	17.78	203.	.90
95.	3.60	204.	128.03
96.	11.05	205.	3.40
97.	11.70	206.	24.98
98.	4.05	208.	.25
99.	12.15	209.	1.15
100.	2.25	210.	1.58
102.	25.88	211.	10.15
103.	4.28	212.	3.15
104.	4.50	213.	12.85
105.	10.12	214.	.90

Відділ	Заплатив
217.	11.70
218.	7.20
219.	12.83
220.	7.43
221.	37.13
222.	1.35
223.	31.50
225.	4.73
227.	.68
228.	3.60
229.	10.60
230.	16.20
231.	1.80
232.	4.75
233.	5.20
234.	10.58
235.	9.45
236.	5.62
237.	9.45
238.	18.75
239.	30.60
241.	1.80
242.	6.75
243.	9.45
244.	1.35
245.	4.28
246.	1.57
247.	10.15
248.	5.65
250.	2.70
251.	11.05
252.	9.45
253.	3.15
254.	11.48
255.	3.40
256.	3.15
257.	1.58
258.	5.18
259.	8.55
260.	15.08
262.	3.84
263.	.90
265.	.90
266.	4.73
267.	2.70
268.	4.95
269.	2.25
270.	9.70
271.	6.10
272.	2.25
273.	2.70
274.	10.58
275.	2.70
276.	18.25
277.	22.73
278.	.90
279.	1.58
280.	12.40
281.	9.90
283.	8.10
284.	2.95
286.	2.70
287.	1.58
288.	13.95
289.	2.93
290.	1.40
292.	37.12
293.	2.25
294.	1.57
295.	6.07
296.	20.70
297.	2.05
298.	.70
299.	2.70
300.	6.08
301.	4.50
302.	1.01
303.	3.38
304.	1.35
305.	3.83
307.	.70
308.	.90
309.	.90
310.	2.95
311.	1.15
312.	5.62
314.	.45
315.	.25
316.	7.43
317.	2.93
318.	7.20
319.	11.70
320.	5.40
321.	4.50
322.	1.15
323.	6.30
324.	3.15

Відділ	Заплатив
325.	4.73
326.	4.50
327.	2.70
328.	.45
329.	.25
330.	10.80
331.	5.65
332.	6.08
333.	4.75
334.	9.68
335.	.90
336.	7.65
338.	16.45
339.	4.25
340.	.90
341.	3.15
342.	14.00
344.	2.92
345.	5.20
346.	2.23
347.	8.80
348.	7.70
349.	4.50
350.	5.18
351.	.45
352.	4.05
353.	1.80
355.	.90
356.	2.25
357.	1.80
358.	4.75
359.	7.43
361.	59.40
362.	9.25
363.	7.88
364.	16.65
365.	4.95
366.	2.00
367.	9.00
368.	1.18
369.	13.30
370.	4.50
371.	9.00
373.	3.83
374.	1.80
375.	7.20
376.	.90
377.	1.35
378.	4.10
379.	9.90
380.	7.42
381.	1.35
383.	13.73
384.	6.08
385.	11.92
386.	4.30
387.	6.50
388.	13.28
389.	1.57
390.	16.43
392.	.90
393.	15.30
394.	3.60
395.	1.80
396.	3.83
398.	3.15
399.	.45
400.	13.30
401.	.90
402.	1.13
403.	3.60
404.	1.35
405.	3.15
406.	18.00
407.	.90
409.	2.70
410.	3.60
411.	.70
413.	3.82
414.	6.53
415.	5.93
418.	1.35
419.	4.05
420.	.95
421.	3.60
422.	5.85
425.	2.25
427.	2.25
428.	2.70
430.	2.95
431.	.90
433.	6.25
434.	.68
436.	1.80
437.	2.75
438.	.90

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
441.	2.75	443.	.45
442.	11.03	446.	1.35

З місячних вкладок від членів	$2,605.98
Процент від бондів	944.13
Процент від морґеджів	527.29
Рент від реальностей	771.00
Продаж бондів	41,907.81
Заробок на бондах	446.00
Сплати морґеджів	525.32
Разом	$47,727.53

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду по бл. п.:

в. 96 Собіль Анеля	$ 500.00
в. 219 Іваник Іван	250.00

Виплати адміністраційного фонду:

Укр. Пресова і Книжкова Сп. за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	397.72
Укр. Пресова і Книжкова Сп. за праці і друки	161.46
Видатки канцелярійні, почта і те п.	25.00

Інші виплати:

Грошеві звороти нових родів обезпечення	128.02
Видатки на реальностях, податок, опал, світло і т. п.	356.66
Втрата на бондах	632.81
Разом	$2,926.67

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем серпня 1939 р. осталася	$59,072.38
Прихід за вересень	47,727.53
Разом	$106,799.91
Розхід за вересень	2,926.67
Готівка з кінцем вересня 1939 р. остається	$103,873.24

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$103,873.24
Морґеджі	155,839.14
Бонди	144,044.26
Реальности	55,650.92
Позички членам	186.00
Разом	$459,553.56

Стан довжний:

Посмертний фонд	$359,182.69
Адміністраційний фонд	100,370.87
Разом	$459,553.56

М. Мурашко, гол. предсідник
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

Трудна ситуація.

Мама пояснює Ромчикові, що це таке сіямські сестри.

— Мамо — питається Ромчик — а чи сіямські сестри ходять разом до школи?

— Так.

— А що буде, коли одна з них мусітиме повторити ту саму клясу?

З царства десятої музи.

— Яка артистка з Голівуду ще не розвелася?

— Шерлі Темпл!

ГАЛИЧИНА БЕЗ ДИТИРАМБІВ

З вражінь засокальського туриста із Черча.

Телефон від свіжого львівського знайомого. Зміст розмови приблизно такий:

— Ви були в Черчі?

— Ні, але чув, що це страшна діра.

— А скільки часу маєте ще на побут у Львові?

— Півтора дня.

— Махнемо до Черча! Га? Знаменито! Знайомий мого директора пише, що там тепер — курінь найкращих галичанок...

Арґументи були переконливі, як остання мова Чеймберлина і такі багаті в перспективи, як вигляди на протеґовану посаду. Трамвай, білет, вагон з відкритими на сонце вікнами. На двірці молодий ґенерал стає атракцією юрби, що пристрасно вдивляється в багаті ґенеральські шліфи. Поспішний (тільки до Ходорова) двигнув з місця. Кондуктор трохи глухавий на українські слова; сміливі контрасти рухливого пейзажу, а крім того у нас у купе — розмова.

Вона каже, що вона демократка. Була навіть у Парижі на похороні Бавера й багатьох інших німецьких соціялістів. На вид „Діла" плеще в долоню, що, мовляв, зможе пригадати собі... грецьку мову. Любилася в кількох українцях, усі мали комплекс ґерманофільства. Учителює десь у корінній Польщі; була захоплена найкращими матуральними успіхами своєї учениці українки, якої батька перевезли десь зпоза Львова на захід. Що за інтеліґентна дитина! Навіть директор, корінний поляк зо староендецькою печінкою сказав:

— Яка шкода, що ми з ними **не можемо** жити в згоді...

Але подорож, як любов, має свій початок і кінець; одну і другу треба скінчити на час „Ґуд бай", під ваґонами защокало й заповажаннячкало. На двірцевій табличці стояло чорне: „Потік-Черче". Павло Зайцев, що прибув саме з Варшави, повів фільольоґічні спори з візниками. Відпустовий вуж екіпажів забрав усіх. Поїхали дорогою з гори й під гору, ще раз на дно балки, знов на гору. Глянули — Черче!

А в Черчі нудьга з спокоем обнялась...

При вїзді до села атракція: контроля віз і документів. Дуже проста і дуже симпатична. Представник влади у гранатовому мундурі глядить у документ і списує, хто ви і звідки. Колиж ваші персоналії трохи з польська — додає здивований запит:

— На курацію?

— Егеж.

— Честь!

— Дай Боже здоровля і многая літа!

Сама церемонія закватирування проста. Ціни — оптимістичні і, як здається, добре впливають на заник ревматизму. Літників ще небагато; жінок цілком мало, зате майже всі вони (жінки) молоді, себто найстарша має ледви понад сімдесятку. Говорили мені при вїзді до Черча: якщо ви журналіст, то відразу ловіть директора Львоця. Він вам — кімнату зі щільними вікнами, добрий харч, пивце, інформації...

Всі ці інформації не відповідали правді. Зрештою — я застерігся: або протекція, або незалежність. Названий директор, колись журналіст, виглядає дійсно на Адольфа (колиб лише носив ще вуси!) і він у Черчі малий диктатор. Не звертаючи на це уваги, заховав я „інкоґніто" та свободу й незалежність. Щоб мати більший спокій і видобути більше інформацій та крім того не дитися спокусам, пішов до Роксоляни. „Роксоляна" це дуже дискретна пані, в якої мешкає багато також дискретних пань з ріжними титулами по своїх чоловіках. Чоловіків, відома річ, тут нема, одначе на сторожі їхніх прав лишилися їхні титули. Мені власне дали кімнатку у „Роксоляні". Кімнатку (вікно, ліжко з матерацок, шафа з дзеркалом і мініятурна умивальня, в якій дуже добре можна переховувати масло або вишні) займала передомною якась побожна, тиха пані. Не лишила нічого, крім етикетки з якогось побожного крему та енігматичну картку назовні дверей: „Не входіть, власниця спить!" Картку віддав я до черчанського музею, а до дверей попросив ключ, як певнішу кляузуру. Потім глянув у дзеркало. Час було виходити на двір, зачинався черчанський вечір.

Топоґрафію Черча знають усі читачі Української преси. Вона приблизно така: „Роксоляна" — „Палатка" — купелі. В „купелях" сидять старі з мельодією в костях, в „Роксоляні" ті, що навідують Черче з... патріотизму. Оці два бігуни сходяться разом посередині, у „Палатці", де старші громадяни, лікарі, професори, посли, доктори й директори грають невинно в карти, а молодь, себто ті, що не мають внуків, або не мають за що грати в карти — танцюють на тісному, вузькому паркеті. Оркестра — знаменита, буфет був би добрий, якби не те, що до золотозубих кельнерів треба по громадянськи, іншими словами: пять разів замовиш каву, а він тобі щойно за шестим принесе... дешеву зрештою й несмачну оранжаду. В навечеря святих апостолів Петра і Павла відбувся в „Палатці" концерт. Одна пані мала японські спокусливі очі та одна — таємну, темну сукню з чорним лисом. Підчас концерту увійшов на салю волиняк, старий досвідчений мандрівник і професор теольоґії п. К. з дитинними блакитними очима та невідступними, страшенно вицвяшеними черевиками. Вистукував ними завзято рогатинську коломийку, а між одним і другим пивом все приказував: „Галичино, коханий краю, тебе до віку не забути"...

На другому кінці розсвітленої салі, там де центром товариства був столик панства Л., чарівний довгоносий меценас реванжувався засокальському туристові незлою деклямацією, що її виспівавув півголосом, задивлений у зрадливі та вродливі очі пані Лесі. Деклямація робила помітне вражіння, засокальці вставали від столів і пружисто кланялися галичанкам, дістаючи коша або усміх і ручку до фокстротта. Меценас підспівував:

Понад селами дикий гомін
Ніби від землі, ніби від [місяця,
Слово болюче Волинь
В серці ніяк не вміститься.

Така історія як з Волинню і з серцем повторялась у Черчі досить часто. Жіночих туалет — немало, панове під вражінням боровини дивляться на життя і фемінїстику тверезо, по спартанськи, так як журналісти.

А потім громада розійшлась і в Черчі стало затихати. Навіть сентиментально-макабричний голос інструменту скрипача й поета славнозвісного Миколки не задержував нікого в парку. Миколка грає на своїй скарбонці (подаровані гроші вкидає, не перериваючи гри до нутра скрипки) найновіші підваршавські „шлягери" в оригінальній українській травестації.

Але ніч у Черчі має свої права, що колідують з чистою поезією. Зрештою моя й остання ніч у Черчі була темна, непорушна, несполохана. Під „Надією" (пансіон для наймолодших пань) залунала на мить серенада якогось безнадійного типа і вірвалась як дешева струна. Згодом світла погасли.

Від Ходорова надходив поїзд. З долини нісся чуткий гудок.

Ром. Гучв.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА ЖОВТЕНЬ 1939 РОКУ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано отсі нові відділи У. Н. Союзу:

Від. 439, в Кайзер, Па.
Від. 444, в Дітройт, Міш.
Від. 447, в Філядельфія, Па.
Від. 448, в Олифант, Па.
Від. 449, в Скрентон, Па.
Від. 450, в Ст. Клер, Па.

РОЗВЯЗАНІ ВІДДІЛИ:

Розвязано відділ 261, і членам дано переступні листи.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Василишин Анна.
В. 7. Палмер Олекса.
В. 8. Михальчик Олекса Пилип.
В. 9. Лесик Франко.
В. 18. Шеремета Юрій.
В. 22. Зубрицький Йосиф.
В. 25. Кривен Стефан.
В. 32. Семенко Юрій, Семенко Бетій.
В. 34. Мандзак Анна.
В. 43. Бульсак Юрій, Коноський Петро, Малинчак Анна, Бурко Марія.
В. 49. Дорос Ольга, Дорос Марія.
В. 50. Козопас Розаля.
В. 54. Салабай Маланія, Зубик Олена, Зубик Віра.
В. 55. Станкевич Йосиф.
В. 63. Кухта Никола, Пайо Іван, Сикута Петро, Колодійчик Маргарета Д., Ритзик Анна, Колодійчик Олена Анна.
В. 85. Бурцін Іван, Круник Никола.
В. 86. Гудак Йосиф, Гудак Анна.
В. 93. Субтельний Андрій.
В. 94. Холивій Василь, Холевка Марія, Франкович Анастазія, Старик Анна, Бабій Олена, Гусак Корнеля, Шалайко Марія.
В. 98. Пагуляк Анна, Винник Ольга.
В. 99. Ільків Михайло, Трубела Іван, Маргелко Іван, Ковалишин Марія, Залеська Стефанія.
В. 103. Шупяний Богдан, Бариляк Карл С.
В. 124. Карпин Пелагя.
В. 125. Зубрицька Анна.
В. 130. Мачуляк Володимир, Кравчук Віра, Бриґідир Юлія.
В. 133. Корсун Никола, Мотуз Христина.
В. 143. Бурчак Петро, Ландяк Никола, Бурчак Стелля.
В. 147. Ярошан Ольга, Падус Володимир.
В. 148. Біленький Дзеймс.
В. 150. Семенів Ілія, Семенів Пантолій, Никорчук Никола, Семенів Іван, Копичак Володимир Вілям, Копичак Лев, Соколовська Маряі, Копичак Катерина, Соколовська Катерина, Гуска Дорота, Гуска Катерина, Семенів Марія.
В. 155. Проц Реймонд, Добрянський Андрій.
В. 161. Вороновська Анастазія.
В. 192. Фредерик Еміля, Ангел Марія.
В. 201. Марек Павло.
В. 204. Наконечний Теодор, Патрило Рудолф М., Кравець Марія, Ямка Агнешя, Літепло Ольга, Валіґуна Катерина, Наконечна Олена, Лапиця Роман.
В. 206. Козак Іван, Бухтик Павлина.
В. 212. Солецька Анна.
В. 213. Дзенутис Меланія.
В. 219. Чомек Іван, Озга Перто, Еваник Вілям, Кравець Тоній, Бобко Николв, Хомяк Анастазія, Прокопович Марія.
В. 220. Осідач Йоанна.
В. 221. Водяньский Дмитро Петро, Водяньска Юлія, Шміґельська Павлина.
В. 228. Зюлик Олена.
В. 238. Берестецький Володимир, Берестецький Михайло, Рокотенеч Марія, Роговська Юлія, Горчаковська Анна, Берестецька Зофія.
В. 251. Власюк Анна.
В. 271. Чурчман Зофія.
В. 274. Шербін Петро.
В. 276. Лисяк Богдан.
В. 277. Гвост Теодор Е., Хорнат Петро, Соколовська Ґеноефа.
В. 284. Маґац Юрій, Грицюс Антін, Василюка Іван, Щурик Едіт, Кохмановська Емілія.
В. 288. Дуц Цеціля, Козак Зофія.
В. 293. Валорний Лаврентій Т.
В. 296. Попович Анна.
В. 298. Яр Анеля.
В. 324. Пилип Евдохія.
В. 339. Будай Анна, Будай Ева.
В. 341. Шинкар Вілям, Баер Іван, Микитин Володимир, Чехаровська Марія, Микитин Анна Сукнацька, Василюк Анна.
В. 343. Шулц Катерина, Шиманська Стелля, Когут Розалія.
В. 352. Комар Володимир, Комар Стефан.
В. 359. Лобур Петро мол., Гнатків Анна, Калушка Марія, Чучак Марія.
В. 361. Борда Фред, Посикира Рудолф, Тарновський Йосиф, Демцьо Михайло, Павлишин Волоимир, Донелій Йосиф Дзеймс, Стречак Катерина, Демська Марія.
В. 367. Башта Марія.
В. 371. Богда Едвард.
В. 375. Троцінський Іван, Троцінський Василь.
В. 385. Садовський Станислав, Садовський Йосиф, Сохорович Володимир.
В. 390. Сорочак Мирослав, Пих Юрій, Матійока Олена.
В. 406. Мезик Олекса, Сухарик Петро.
В. 407. Свалов Марія.
В. 413. Урбанська Ірина.
В. 414. Бобій Михайло, Гузар Василь, Савчук Дмитро М., Гузар Никола, Брязицький Чарлс, Бобій Олена, Пiварчук Стелля.
В. 418. Челак Стефан, Бунда Стефан, Колодійчик Григорій, Цірко Расел.
В. 419. Боднар Іван мол.
В. 424. Гонко Іван.
В. 434. Гураль Петро, Турянська Анна, Гураль Марія, Кобелюк Антонета.
В. 438. Загачевський Іван.
В. 439. Дяк Петро, Дяк Йосиф, Лесоський Вілям А. М. Д., Брехун Михайло, Бурак Дмирто, Бурак Анна.
В. 441. Маркович Володимир.
В. 444. Фролофф Яків, Макарофф Антоній, Маєвський Никола, Бобенко Іван, Федорко Петро, Сутко Юрій, Драгінда вон Евген, Ґонбарефф Ефрим, Набокофф Яким, Гелемент Олекса, Гнівінеч Василь, Фіцай Ан..., ...амофф Яків, Онисько Беній.
В. 445. Бендик Іван, Соп Андрій, Кучман Черетій, Кучма Віра, Кучма Н...ія, Соп Анна, Соп Юлія, Шептак Ольга, Шептак Юлія.
В. 447. Матковський Федор, Злупко Юрій, Мормело Володимир, Мормело Михайло, Мілер Йосиф Т, Марко Іван, Злупко Никола, Оницький Йосиф, Лашик Зофія.
В. 448. Клачаний Петро, Могонцьо Михайло, Присташ Михайло, Піш Іван, Гіма Стефан, Песота Іван, Моганцьо Петро, Моганцьо Іван, Моганцьо Анна, Фалат Марія.
В. 449. Запоточна Анна, Запоточний Теодор, Демкович Йосиф мол., Майгер Матвій, Сирян Іван, Пліщка Петро, Серіян Марія, Чомко Анна.
В. 450. Лаґуна Анна, Кудлик Марія, Крисак Сузанна, Порчик Олена, Порчик Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 6. Мурайко Марія, Периґ Кирило, Мурайка Стефан.
В. 10. Хвалик Фемя, Хвалик Семен.
В. 14. Малецький Франко.
В. 15. Готзик Анна, Романович Михайло,* Лупан Петро.*
В. 22. Шедляк Марія, Шедляк Анна, Шульковський Омелян,* Шульковський Володимир.
В. 25. Волошук Никола о.* 2, Левіцький Іван, Левіцька Меланія.
В. 28. Кіцак Марія, Кіцак Никола, Кіцак Марія, Кіцак Катерина, Кіцак Марія, Кіцак Дмитро,* Перлак Анна, Шовель Станислав.
В. 56. Верещинський Адам.
В. 62. Сливар Іван.
В. 78. Косинський Михайло, Старжецький Семен, Молочняк Петро.
В. 96. Коваль Володимир, Гриб Стефан, Бульбак Катерина, Годяк Текля, Годяк Мілька, Годяк Анна, Годяк Ольа, Годяк Володимир,* Годяк Марія, Годяк Іван, Кемпа Никола, Німець Микита, Соболь Марія, Попаток Модес, Попитак Катерина, Вольчко Семен, Король Стефан.
В. 112. Дищь Олена, Дищь Матрона.
В. 120. Кохановський Йосиф, Кохановський Йосифа.
В. 132. Білінський Стефан, Хоцінський Павло.*
В. 133. Чорномаз Володимир.
В. 135. Підкалицька Марія, Лазоришин Лука,* Підкалицький Андрій.
В. 158. Балько Василь.
В. 160. Фуртас Феця, Фуртас Тома.
В. 171. Шамович Анна.
В. 193. Пухальська Анеля, Дзюрпяк Марія, Нагадзина Павло.
В. 217. Швець Іван, Шеремета Марія, Хмиляк Матвій.
В. 239. Дзмелик Андрій.
В. 242. Дубіцький Франко, Оленич Ева.
В. 243. Стефанюк Василь.
В. 262. Глива Анастазія.
В. 273. Мазур Катерина.
В. 278. Морикін Іван, Морикін Анна.
В. 292. Боднар Семен, Боднар Параня, Назарко Олекса,* Биба Іван.
В. 298. Бодай Франко, Бодай Ольга.
В. 304. Барна Михайло.
В. 307. Маліновський Григорій.
В. 330. Іваськів Іван.*
В. 347. Прогович Тілій.
В. 348. Платеник Анна.
В. 361. Катулка Григорій,* Німець Олекса, Катулка Марія, Катулка Катерина, Ковтун Анна, Катулка Катерина.
В. 365. Горват Текля, Флиста Марія, Горват Марія, Цибрінська Антонина, Флиста Катерина, Москалик Іван мол.,* Сабрінський Іван,* Москалик Іван.
В. 382. Москалик Анна, Москалик Анна, Москалик Марія.
В. 399. ЛаПойнт Дзеймс Меріт.*
В. 426. Мекош Петро.*
В. 428. Бараболяк Марія, Бараболяк Зофія, Бараболяк Анеля.
В. 430. Стеренчак Михайло,* Стеренчак Марія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 37. Крейтз Анна.
В. 53. Микитюк Іван.*
В. 76. Байовський Михайло.
В. 156. Янчак Елизавета.
В. 158. Сироїд Олена.
В. 204. Небор Ольга.
В. 226. Хмилак Стелля.
В. 239. Вовчук Андрій.*
В. 283. о. Лисяк Михайло, Лисяк Павло,* Лисяк Петро,* Лисяк Вікторія.
В. 286. Челак Теодор, Челак Марія.
В. 292. Кустер Алися.
В. 334. Канарефф Марія.
В. 361. Павлишин Марія, Сеньків Марія, Сеньків Анна, Сеньків Стефанія.
В. 367. Бігун Анастазія.
В. 435. Гаврилко Ірина.
В. 436. Гайдамака Григорій.*
В. 439. Яким Юліян,* Яким Юстина, Яким Марія, Яким Михайло,* Яким Никола, Яким Олекса.
В. 442. Демчук Ярослав.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 62. Черкас Анна.
В. 86. Маїк Емілія.
В. 361. Павлишин Іван.*
В. 442. Васіловський Валис Е.*

ЧЛЕНИ ПЕРЕНЕСЕНІ ЗО СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧ.:

В. 388. 1 член.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Іванцьо Едвард,* Басалаґа Емілія, Басалиґа Іван,* Хрущ Лука, Федак Нетій, Терефенко Юрій, Тирлич Нестор, Ванцьо Консантин, Ванцьо Михайло.*
В. 7. Сталґайтис Антін,* Касарда Іван.*
В. 9. Драгущак Олена, Кормаш Володимир,* Старовецька Ольга, Кормаш Текля, Кормаш Никола, Старовецька Анна.
В. 10. Дутканич Яків, Завидняк Мілько.
В. 15. Мураль Анна, Мураль Марія, Бих Павло.*
В. 18. Піллівчак Мартин.
В. 25. Онуляк Ольга.
В. 43. Бабій Агафія.
В. 59. Гошовский Стефан.*
В. 65. Гарбовська Марія, Голубовський Омелян,* Капустинський Никола.*
В. 74. Олач Іван В.,* Олач Стелля, Олач Марія, Олач Дмитро.
В. 75. Фариняк Іван.
В. 76. Скіро Юлія, Пристаюк Анна, Пристаюк Марія.
В. 78. Стиців Теодор, Мацик Михайло, Лесяк Петро, Бончак Антін, Маціовська Юлія, Стерник Іван.
В. 92. Басараб Михайло.*
В. 95. Токарчук Анна.
В. 102. Клипчак Іван, Слепко Іван.
В. 104. Романець Евгенія.
В. 109. Курник Михайло.*
В. 120. Кичан Олена, Русинко Анна.
В. 123. Федюк Юрій,* Сербан Ясько, Сербан Кунеґунда,
В. 125. Гоффман Катерина, Кусько Каролина.
В. 127. Блідей Іван.
В. 140. Рапач Стефан.*
В. 144. Панко Анна, Панко Анна.
В. 147. Максимяк Йосиф,* Карпевич Дмитро, Шуріян Іван.
В. 164. Костов Олекса,* Малек Карло,* Пуксен Антоній.*
В. 167. Микулський Йосиф.*
В. 192. Фредерик Іван.*
В. 204. Беднарчук Василь.
В. 214. Зеліско Никола,* Зеліско Михайло.*
В. 216. Олещук Анна, Олещук Стефанія.
В. 217. Плекан Марія, Барнас Дмитро.
В. 219. Аргас Наталія.
В. 229. Езак Олена, Гарасим Анна, Процик Іван, Езак Григорій, Ізак Елизавета, Волський Гендрик.
В. 238. Щефранський Павло.*
В. 242. Оленич Семен, Сохиня Йосиф, Любянецький Іван.
В. 259. Крупяник Ольга.
В. 261. Брях Михайло,* Павлишин Григорій,* Павлишин Стефан,* Сугар Метро.*
В. 265. Сукеня Роман.
В. 271. Конасевич Зофія.
В. 277. Молодеський Анна.
В. 303. Барон Катерина Е.
В. 304. Дорош Володимир, Коваль Дмитро, Поточак Іван.
В. 330. Окрепкий Михайло.*
В. 334. Маланчак Іван.
В. 339. Дьорка Олекса, Курцеба Ева.
В. 341. Гуменюк Леопалд.
В. 342. Клебан Олена, Миньо Зофія.
В. 344. Поклітар Ольга, Поклітар Антонія.
В. 346. Кріль Вілям.*
В. 347. Вірґзенський Тома.*
В. 364. Шемечко Іван.
В. 365. Кацицький Іван.
В. 367. Максимів Марія.
В. 371. Костик Іван,* Романків Володимир.*
В. 375. Козак Володимир,* Настасяк Павлина.
В. 379. Плещенець Іван.
В. 382. Мацій Ольга.
В. 393. Бережовський Стефан, Бережовський Василь,* Бігун Анна, Бігун Анна, Бігун Магарета, Бігун Никола, Бігун Розалія, Гаврилюк Анна, Гаврилюк Григорій К.,* Гаврилюк Дзійн, Гаврилюк Лійна, Катамай Ольга, Сопко Мирослав,* Страйків Стефан.*
В. 394. Югас Марія.
В. 395. Сокалюк Іван.*
В. 399. Гладук Вілям,* Конопада Йосиф,* Масон Генрій Йосиф.*
В. 403. Чічура Никола.
В. 406. Барон Михайло.
В. 414. Столяр Пірій.
В. 416. Грицай Анна, Кобелецький Катерина, Лихач Йосиф,* Сефтій Тілій Марія.
В. 420. Василко Іван,* Лисогір Олекса.*
В. 422. Раханець Марія, Рахиниць Юрій.*
В. 426. Кенінець Іван.*
В. 433. Фунданиш Сузанна, Мовчан Юлія, Мовчан Мікій,* Мовчан Петро,* Мовчан Стефан,* Рудяк Олена, Саколик Реймонд,* Фунданиш Карло,* Саколик Андрій.
В. 438. Яворська Марія.
В. 441. Герчок Катерина.
В. 442. Ковальчук Зофія, Градковський Олекса,* Ковальчук Іван.*

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 1. Яким Юліян,* Яким Юстина, Яким Михайло,* Яким Никола, Яким Марія, Яким Олекса.
В. 25. Гаврилко Ірина.
В. 44. Демчук Ярослав.*
В. 143. Сироїд Олена.
В. 152. Байовський Михайло.
В. 204. Павлишин Марія, Дідуник Микита, Павлишин Іван.*
В. 261. Лишик Іван,* Глива Григорій,* Лодин Михайло.*
В. 269. Панчишин Михайло.*
В. 305. Гайдамака Григорій.*
В. 343. Хмиляк Стелля.
В. 359. Кретз Анна.
В. 419. Микитюк Іван.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 62. Шевчук Анна.
В. 86. Маїк Емілія.
В. 361. Павлишин Іван.*
В. 442. Василовський Валис Е.*

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 388. 1 член.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 73. Завістовська Анна.
В. 91. Краська Естелля.
В. 117. Яблонський Антін.
В. 121. Павелько Йосифа.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 62. Холовський Іван.*
В. 104. Пітлик Юлія.
В. 133. Сута Михайло,* Глух Іван.
В. 217. Семчишин Теодозія, Пелихата Анна.
В. 226. Велітович Вілям,* Сверида Іван.*
В. 258. Язвінський Петро.*

ЧЛЕНИ ПОМЕРЛІ:

В. 13. Рончковський Павло.
В. 20. Роленка Анна.
В. 65. Зизяк Онуфрій, Ванат Дмитро.
В. 69. Бобецький Іван.
В. 70. Маринець Роман.
В. 104. Бобик Стефан.
В. 106. Медій Яків.
В. 218. Мушинський Йосиф.
В. 221. Шевчук Едвард.
В. 230. Кашляк Анастазія.
В. 233. Запоточна Марія.
В. 2[illegible]. Кoнба Іван, Чаоан Дмитро.
В. 277. Солецький Чарлс.
В. 316. Севишин Петро.
В. 319. Сьома Андрій.
В. 336. Добранський Йосиф.
В. 369. Богдан Михайло.
В. 412. Круліковський Олекса.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1939 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	25,410
В місяці серпні 1939 р. принято нових	247
В місяці серпні 1939 р. принято наново	115
В місяці серпні 1939 р. принято з переступ. листами	32
В місяці серпні 1939 р. принято з інших кляс обезпечення	4
В місяці серпні 1939 р. принято зо старого роду обезпеч.	1
Разом	25,809
В місяці вересні 1939 р. суспендовано	166
В місяці вересні 1939 р. відійшли з переступ. листами	21
В місяці вересні 1939 р. відійшли до інших кляс	4
В місяці вересні 1939 р. відійшли до нового роду обезпеч.	1
В місяці вересні 1939 р. відійшли зо зворотом у готівці	9
В місяці вересні 1939 р. відійшли на безплатне продовж.	4
В місяці вересні 1939 р. померли	21
Разом	226
З кінцем серпня 1939 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	25,583

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі А.	на $ 250	8
В клясі А.А.	на $ 500	111
В клясі В.	на $ 750	17
В клясі С.	на $1000	229
В клясі В.В.	на $1500	8
В клясі С.С.	на $2000	2

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	494
В клясі О-1000	на $1000	335
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	2,040
В клясі Р-1000	на $1000	1,099
В клясі Р-1500	на $1500	10
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-3000	на $3000	1

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	1,151
В клясі Е-1000	на $1000	431
В клясі Е-1500	на $1500	7
В клясі Е-2000	на $2000	5

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі W- 250	на $ 250	2
В клясі W- 500	на $ 500	2,379
В клясі W- 750	на $ 750	2
В клясі W-1000	на $1000	2,922
В клясі W-1500	на $1500	14
В клясі W-2000	на $2000	8
В клясі W-3000	на $3000	1
В клясі W-ріжні суми		116

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	6
В клясі Т- 250	на $ 250	218
В клясі Т- 500	на $ 500	4,066
В клясі Т- 750	на $ 750	604
В клясі Т-1000	на $1000	9,022
В клясі Т-1500	на $1500	210
В клясі Т-2000	на $2000	55
Разом		25,583

Наші.

— Чи ти читав, Миколо, що підчас поцілунку переноситься на другу особу міліон бактерій?

— Це нічого не шкодить, Ірино, тепер нема „моїх бактерій" і „твоїх", а є тільки „наші"...

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 7. Нестер Никола, Пласконас Антін.
В. 43. Малинчак Едвард, Малинчак Йосиф, Малинчак Йосифа, Малинчак Лілiян, Малинчак Лувій.
В. 44. Іванів Михайло, Іванів Стефан.
В. 54. Зубик Анна, Зубик Данило, Зубик Марія, Зубик Василь.
В. 63. Антошин Анастазія, Пайо Іван.
В. 86. Драган Соня, Ельницький Іван, Ельницька Ольга, Семонич Ірина, Семонич Марія.
В. 94. Бабій Ольга, Бабій Стефанія.
В. 124. Шарп Норман Б.
В. 125. Дунський Дайанна, Волш Елизавета.
В. 133. Мотуз Маріон О., Мотуз Іван Д.
В. 144. Бобола Магарета Марія.
В. 147. Фартух Марія, Онусканич Іван, Онусканич Розалія Марія, Падус Михайло, Роско Олена, Роско Роберт, Роско Стефан, Ракоцький Михайло.
В. 150. Базан Володимир, Гуска Олена, Гуска Михайло, Гуска Стефан, Семенів Петро, Соколовська Анна, Закордонський Данило.
В. 158. Сенюта Іван.
В. 204. Різник Володимир Олег, Чіп Ольга 4, Кушнір Богдан 4, Кушнір лев 2, Патрило Розалія 2.
В. 207. Гудима Теодор, Юркевич Рудольф, Юркевич Стефанія, Юркевич Володимир, Романюк Надя, Щерба Ольга, Сисун Корнелюс, Сисун Ґеноефа, Венечек Олена, Залужний Григорій, Залужна Ольга.
В. 219. Чомек Катерина, Чомек Анна.
В. 221. Щерба Евген Омелян, Водянська Стефанія, Маколондра Юрій Стефан, Мазуркевич Володимир Юрій.
В. 223. Тарасик Катерина М.
В. 228. Жулик Вінцентій.
В. 229. Доміно Річард.
В. 238. Оверко Петро 4.
В. 243. Завідовська Павлина.
В. 247. Івашко Стефан.
В. 254. Валах Любка, Валах Петро, Валах Іван, Валах Меланія.
В. 281. Шарп Дорота 2, Рейтар Вілям.
В. 284. Гудима Лорейн.
В. 296. Лобур Богдан, Пірох Юрій, Пірох Андрій мол., Барашевський Теодор.
В. 323. Каргут Патрися.
В. 338. Миґавко Юрій.
В. 339. Будай Ева.
В. 341. Боєр Костик, Боєр Петро, Довган Росел Трефан, Довган Зенон Никола, Госович Анна, Госович Білій, Госович Норман, Госович Михайло, Госович Тереса, Книгіський Едвард Никола, Книгніська Франка Кляра, Лангусій Ефрозина Амеля, Лангусій Теодор Іван, Мартинюк Ірина, Мартинюк Оксана, Рівний Катерина Марія, Шинкар Дзімій Дмитро, Тесарський Антін, Вейвонко Ненсій, Вайвонко Павло, Вейвонко Стефан, Василюк Олена Бетій 2, Василюк Вілям Іван.
В. 350. Лисобій Павло.
В. 359. Цимбалістій Никола, Лобур Богдан, Лобур Двейн, Лобур Павло, Русиняк Станислав.
В. 361. Дарсон Патрися Анна, Муз Никола.
В. 390. Трамошик Шерлій Дзуви 2.
В. 404. Юхник Зофія.
В. 406. Духник Розалія Марія, Ковальчик Павлина, Мизик Магарета Н., Мазик Розаля Марія, Мезик Вілям, Війлер Лестер мол.
В. 410. Боклач Ірина.
В. 414. Ґноц Віра, Савчук Марія.
В. 419. Боднар Стефан.
В. 426. Кенінец Доналд.
В. 427. Качмир Дзойс.
В. 430. Люговій Долорес, Люговій Гаврило, Люговій Теодор.
В. 433. Рудяк Стефан, Цап Олена, Шик Розалія Марія.
В. 434. Ґураль Анна, Ґураль Катерина, Ґураль Павлина, Туранська Евгенія.
В. 438. Гриньків Езилавета.
В. 439. Брехун Меланія, Брехун Верна, Бурак Олекса, Бурак Павло, Бурак Станислав.
В. 441. Душ Лорейн Анна, Ший Михайло Дзеймся.
В. 445. Шептак Дорота, Шептак Іван, Соп Йосиф мол., Соп Лука, Соп Салій, Соп Володимир.
В. 447. Гасяк Магарета Ґетруд, Лашек Йосиф, Мормелло Іван, Мормалло Дзеній, Мормелло Розалія, Жорівчак Анна Долорес, Зорівчак Володимир.
В. 448. Качмарик Іван мол., Свалов Надя, Свалов Петро.
В. 449. Серян Іван мол., Серян Марія, Стец Евген, Стець Ромейн.
В. 450. Кадінго Олександра, Кадінго Василь, Кадінго Іван мол., Копча Елизавета, Копча Олена, Копча Петро, Крисак Анна, Луцканий Елизавета, Луцканин Павло, Луцканин Тереса.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 7. Притка Григорій, Притка Іван мол.
В. 22. Біланський Евгенія М., Біланська Ірина А., Шедляк Михайло Ф., Шедляк Юрій.
В. 120. Кохановський Василь, Кохановський Людвіґ, Кохановський Вілям.
В. 160. Фуртас Захарій.
В. 278. Марикін Анна.
В. 292. Биба Теодор Р. Д.
В. 347. Прохевич Петріяна Зоф'я.
В. 361. Німець Олена, Катулка Емілія, Катулка Крестція.
В. 365. Флиста Катерина.
В. 428. Барабалак Олена, Барабалак Петро.
В. 430. Стеренчак Олена, Стеренчак Розалія М.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 94. Васкуль Никола, Васкуль Елизавета, Васкуль Михайло.
В. [illegible]. Карпак Михайло.
В. 334. Канарефф Ольга, Канарефф Віра, Канарефф Олекса.
В. 361. Сеньків Йосиф.
В. 422. Волошанська Теодозія.
В. 436. Тиханевич Василь.
В. 439. Яким Йосиф, Яким Ярослав, Яким Олена.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 253. Мельник Теодор.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Ярема Олена, Ярека Роман, Ярема Дзеній.
В. 22. Галущак Марія.
В. 74. Олач Каролина, Олач Едвард, Олач Ґеноефа, Олач Тарас.
В. 75. Фариник Мирослав.
В. 76. Крайцер Розмарія.
В. 88. Микитюк Мирон.
В. 109. Кендзя Анна.
В. 123. Федюк Марія.
В. 193. Паробій Олена.
В. 277. Дудич Василь, Руда Олена, Руда Зофія, Вихневич Іван, Кармазин Ґеноефа, Кармазин Павлина.
В. 296. Волошинович Вілям, Волошинович Ярослав.
В. 339. Дьорка Іван.
В. 342. Васьович Марія.
В. 344. Поклітар Омелян.
В. 394. Ріскоська Анна.
В. 403. Чічура Юрій, Чічура Маріянна.
В. 413. Калат Адела.
В. 433. Фінч Марія, Фінч Міцель, Фінч Силвестер, Фінч Володимир, Ґеферт Андрій.
В. 438. Терлецький Юрій, Терлецький Михайло, Терлецький Никола.
В. 442. Кереб Анна, Градковський Зенон.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 1. Яким Ярослав, Яким Олена, Яким Йосиф.
В. 20. Васкуль Никола, Васкуль Елизавета, Васкуль Михайло.
В. 171. Ікалович Люба.
В. 280. Карпак Михайло.
В. 305. Тиханевич Василь.
В. 375. Волошанська Теодозія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. С.:

В. 2. Василищин Анна.
В. 9. Лесик Теодор.
В. 63. Колодійчик Магарета, Колодійчик Олена, Грицик Анна.
В. 99. Ільків Михайло, Трубела Іван, Залецкий Стефанія, Ковалишин Марія.
В. 103. Шупяний Богдан, Бариляк Кароль.
В. 143. Ландяк Никола.
В. 148. Біленкій Дзеймс.
В. 155. Проц Роман, Добрянський Андрій.
В. 192. Фридрик Емілія.
В. 213. Павлишин Меланія.
В. 220. Осідач Йоанна.
В. 271. Чучман Зофія.
В. 276. Лисяк Богдан.
В. 277. Гвость Теодор, Хорнат Петро.
В. 339. Будай Анна, Будай Евдохія.
В. 367. Башта Марія.
В. 371. Богда Теодор.
В. 390. Пих Теодор, Мацьолька Олена, Сорочак Мирослав.
В. 413. Юрбанська Ірина.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 253. Мельник Теодор.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ЗО ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 50. Козопас Розалія.
В. 161. Рудакевич Іван.
В. 323. Крикливий Стефан.

ДІТИ ПОМЕРЛІ:

В. 96. Собіль Анеля.
В. 219. Іваник Іван.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком вересня 1939 р. було в У.Н.С. дітей членів	8,753
В місяці серпні 1939 р. принято нових	193
В місяці серпні 1939 р. принято наново	21
В місяці серпні 1939 р. принято з переступними листами	13
В місяці серпні 1939 р. принято з інших кляс	2
Разом	8,982
В місяці вересні 1939 р. суспендовано	39
В місяці вересні 1939 р. відійшли з переступними листами	10
В місяці вересні 1939 р. відійшли до інших кляс	2
В місяці вересні 1939 р. відійшли до старших членів У.Н.С.	30
В місяці вересні 1939 р. відійшли зо зворотом у готівці	3
В місяці вересні 1939 р. померли	2
Разом	86
З кінцем вересня 1939 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	8,896

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В 1-шій клясі за 25 ц. місячної вкладки	6,139
В 2-гій клясі за 50 ц. місячної вкладки	1,731
В 3-тій клясі за 50 ц. місячної владки	1,026
Разом	8,896
З кінцем вересня 1939 р. в У.Н. С. було всіх обезпечених	34,479

УВАГА,

яку кожний відділовий урядник і член У. Н. Союзу повинен прочитати й відповідно до неї застосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіт за вересень 1939 року суспендованими, можуть бути приняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з виняткoм тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Тесаме відноситься також до тих членів, які впродовж вересня 1939 р. взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Д. Галичин, гол. рек. секретар.

НА РІЖНІ ТЕМИ

ПРИЯТЕЛІ В БІДІ.

Коли російський уряд посягнув своїми лабетами по Фінляндію, Америка вдарила по лабетах, і Росія мусіла свої лабети відтягнути.

Звісно, це ще Фінляндії на все не рятує, але тимчасово врятувало.

Що спонукало американський уряд до такого виступу, теж звісно: Фінляндія була одинокою державою, що точно сповняла свої зобовязання супроти Америки.

НІМЦІ Й СКОРОПАДСЬКИЙ.

Донесення про арештування українців з групи генерала Скоропадського подає таку горендальну вістку, що вона ще потребує потвердження.

Навіть люди, що нічого не мають спільного з гетьманським рухом, можуть лише з острахом думати про арештування людей державою, на котру вони орієнтувалися й від котрої сподівалися помочи в своїх заходах. У порівнянні з поступком Америки супроти Фінляндії цей поступок Німеччини супроти Скоропадського виходить особливо грубим і безпощадним.

Хоч як не хотілосяб вірити в такий низький поступок, усетаки сенс реальности каже припускати, що й це можливе: адже видала була раз націстична Німеччина українця, що, доконавши революційного замаху в Польщі, втік на німецьку територію, шукаючи там схоронища як політичний виновник.

ЧИ ПОВІРЯТЬ?

У відповідь на мирові заходи націстичного уряду відповідає британський премієр, що Англія не може приняти цих пропозицій як щирих.

При тому Чеймберлин підчеркує, що Англія не має ніяких претенсій до німецького народу, а має претенсії лише до німецького уряду.

Ціль цеї другої заяви ясна: пустити клин між німецький уряд і німецький нарід. Зо становища тих, що ведуть війну проти Німеччини, це самозрозуміла спроба. Приплеснуть її теж ті, що проти Німеччини не воюють, але не симпатизують з німецьким політичним устроєм. Та чейже вони всі теж розуміють, що ця спроба вбити клин між націстичний уряд і німецький нарід не може мати великих виглядів на досліх, як довго німецький нарід памятає, як аліянти вже раз говорили йому, що вони боряться лише проти німецького уряду, а не проти німецького народу, але як німецький нарід прогнав цісарський уряд, аліянти поводилися з переможеним німецьким народом як з ворогом.

ПІЗНО ПРОГРАВ.

Відомий заграничний кореспондент американських ґазет, Еміль Ленґел, написав цікаву книжку про европейську історію під заголовком: Дунай. Описуючи цю велику ріку, він розповідає про народи, держави й людей, котрих історична доля була звязана з Дунаєм.

Знаходиться в цій книжці замітний висказ: „Як перші німецькі війська помаширували на просмик Бренер і повісили в ньому поприк трибарвний прапор Італії прапор зо свастикою, Мусоліні програв світову війну для своєї держави. Він був заслабий, щоб воювати, і тому йому не лишалося ніщо інше робити, як присістися на віз переможця".

Цим переможцем очевидно був Гітлер. Дальша історія не належить уже до історії Дунаю, але ми знаємо, що цей переможець Гітлер стрінувся з подібною невдачею, яку він завдав Мусолініеві в своїм союзі зо Сталіном.

Тому люди ще мають надію, що й Сталіна стріне ще така ... Мусоліні ... Гітлера.

З РУХУ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗУ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Висліди анкети комітету відділів У. Н. Союзу.

Комітет відділів У. Н. С. міста Ню Йорку й околиці мав свої чергові збори 28 вересня ц. р., на котрих обговорювано справу анкети, розписаної згаданим комітетом на питання — чи наша суспільність у Ню Йорку відчуває потребу нового модерного Українського Народного Дому. Бо від довшого часу давались відчувати нарікання, мовляв, нема доброго Народнього Дому, ріжні товариства влаштовують нераз того самого дня свої імпрези так, що ні одно з них не всилі притягнути більшого числа людей; крім того молодь наша, не маючи своєї рідної модерної інституції, що відповідалаб її вимогам, пропадає десь по чужих організаціях.

Ці нарікання Комітет узяв на своїх попередніх зборах під розвагу і порішив розписати до всіх своїх відділів анкету, з запитом, чи справді такого Народнього Дому нам у Ню Йорку потрібно. Чи справді через його брак пропадає наша молодь по чужих організаціях та чи справді наші поодинокі організації піддержать справу будови такого дому фінансово.

На згаданих зборах відчитано відповіді на ці запити. Писемних відповідей прийшло 5, два представники відповіли усно, а пять цілком не відповіли, хоч час анкети був продовжений на один місяць, себто разом тривав три місяці.

Назагал відповіді не були дуже задовільні, хоч усі відділи, крім одного, засадничо ствердили, що треба такого Народнього Дому, і що брак його зле відбивається на придержуванні нашої молоді при рідних інституціях. Але коли йшло про конкретну, фінансову поміч, то лиш два відділи обіцяли її дати: один 204-тий, що навіть означив точно суму, а саме від 300—700 дол. з каси, а від 4—5 тисяч від окремих осіб, як позичку; другий 361 відділ, що не подавав точної суми. Решта заявила, що ніякої фінансової помочі не може обіцяти.

Над тими звітами вивязалась дискусія, і приявні ствердили, що відповіді є замало заохочуючі, щоб братися до конкретного діла; що з тим треба заждати до відповіднішої хвилини. При тім забрав слово один із завідувачів теперішньої „Карпатіен Гол", і сказав, що коли під сучасну пору не можна створити нового, модерного Народнього Дому, хай наші товариства піддержать „Карпатіен Гол", бо інакше втратять і це і нічого не будуть мати.

Збори порушували також справу перенесення головної канцелярії У. Н. Союзу до Ню Йорку, й однозгідно рішили, що таке перенесення малоб добрий вплив на фінансові й організаційні справи Союзу, а передівсім помоглоб організувати молодь.

Вкінці збори порішили влаштувати 17 грудня ц. р. в „Карпатіен Гол" 45-літній ювилей У. Н. Союзу. Тикети на ювилей уже розіслані по відділах для дальшого розпродажу для членів. Всі члени У. Н. Союзу повинні звеличати те свято своєю присутністю. Заряд приготовляє багату програму. Просимо також не-членів до участи.

Е. Ляхович, предсідник;
П. Кучма, секр.;
Іван Галичин, касієр.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Наші герої.

Культурний нарід цінить дуже високо гуманні та благородні вчинки, а вже найвище оцінює геройські діла. Щоб зробити щось гуманне, благородне, не муситься ризикувати життям, але щоб доконати геройського вчинку, муситься ним ризикувати. Де такого ризика нема, там не може бути мови про геройство. Імена героїв кожний нарід пильно береже не лиш в історії писаній, але й в усній вловесності, передаючи геройські діла з роду в рід; з покоління в покоління. Імена героїв не лиш записує кожний нарід у книги, але старанно ховає їх і в своїм серці.

Українці щодо геройства не лишились позаду інших народів. А в останніх часах навчили навіть деякі інші народи геройської посвяти. Що так є, вистарчить пригадати останню геройську боротьбу в Карпатській Україні.

Щодо числа наших героїв, хочби за останніх двацять років, то хіба їх ніхто не зрахує, бо імена часто не відомі. Зате відомі діла. І в цьому їх велика цінність.

Щоб відновити память про цих наших героїв і нюйорському громадянству, окружна управа О.Д.В.У. влаштувала в неділю, дня 15. жовтня 1939., в салі Стайвесант Гай Скул, концерт-академію в честь наших героїв. Програма свята складалася з точок, виконаних хором „Думка" під диригентурою проф. Ю. Кириченка, з двох сольо-співів п. П. Ординського і панни О. Каришин, деклямації п. Т. Сушка і з святочного реферату, виголошеного п. Т. Свистуном з Філядельфії.

Не буду переходити кожної точки зокрема, але коротко зазначу, що всі точки програми були виконані дуже старанно, про що зрештою свідчили довготревалі оплески присутніх. Сцена була вбрана відповідно до свята. Головна стіна була покрита жалібним серпанком, на якім виднів портрет світлої памяти полк. Коновальця. Під портретом, на жалібнім тлі, були вписані імена героїв наших визвольних змагань, як бл. п. Крупа, О. Басараб, Білас, Данилишин і інші. Тому, що свято було підготоване добре, то й сама техніка виведення була взірцева. Свято не протягалося, а скінчилося в сам час і присутні розходилися з задоволенням, відспівавши американський і український гимн.

Накінець не можу поминути ще імени панни Віри Стеткевич, яка своїм акомпаніяментом на піяні причинилась до мистецького виконання програми. Виконавцям цього свята хай буде нагородою особисте задоволення, що виконали гарне діло, віддаючи честь найкращим синам і донькам нації.

М. Демидчук.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Новина в домі Карпатія.

Застій у бувшому Народньому Домі спричинив також і застій у товариськім і організаційнім житті деяких наших товариств. Сталося це між іншим тому, що Стейтова Рада Алькогольних напоїв заборонила продаж алькогольних напитків у гостинниці. З днем 5. жовтня б. р. знесено заборону продажу пива. Це значить, що товариства можуть тепер продавати пиво на власний рахунок у часі балів та інших товариських забав. Тому, що товариські забави звичайно уладжується на збільшення товариської каси, згадане усунення заборони безперечно причиниться до оживлення товариського руху в бувшому Народньому Домі, що має тепер назву Дім Карпатія.

С. Д.

„РИСЬ"

польський підводний човен, що наробив стільки клопоту прибалтійським краям, утік до шведського порту Стокгольм. Шведський уряд інтернував моряків у концентраційнім таборі, але дозволяє їм кожного дня приходити на „Рися" й удержувати його в порядку.

З КАНАДИ

КВЕБЕК МАЙБУТНЬОЮ ПРИЧИНОЮ ДОМІНІЯЛЬНИХ ВИБОРІВ.

Як відомо вже читачам „Свободи" з попереднього числа, в провінції Квебеку, що в переважаючій більшості замешкала французами, мають відбутися 25-го жовтня провінціяльні вибори. Ті вибори відбувати муться у неприписанім виборчим законом часі, бо по 3-ох, замісць по 5-ох роках. Згадані вибори мають висказати опінію населення Квебеку відносно того, чи воно одобряє політику партії „Юніон Насіонале" і її провідника та квебекського премієра Мориса Дюплесі. Уряд Квебеку висказався за те, щоб Канада не брала цілком участи в теперішній европейській війні між Великою Британією й Францією з одної сторони, а Німеччиною з другої та щоб вона в тій війні полишилась невтральною. Також заявив квебекський уряд, що якнайрішучіше противиться заведенню конскрипції, тобто примусової військової служби і щоб канадійських жовнірів висилати на европейський боєвий фронт. Також, як уже було сказано в попереднім числі, квебекський уряд бореться з доміняльним в обороні своєї автономії та проти асиміляції і централізації федерального уряду. У своїй промові в Трі Риверс, як премієр Дюплесі не піддав цензурі, хоч виголосив її через радіо, заявив він додатково до вище сказаного, що теперішня виборча боротьба в Квебеку, це не партійна боротьба. Це боротьба за квебекські свободи, це боротьба за життя канадійських французів, за те, щоб вони могли існувати. Квебек не потребує опіки Отави, Квебек є проти тиранства.

Негайним наслідком виборчої промови Дюплесі була резиґнація з його міністерського кабінету представника англійської меншости, міністра без портфелю, Г. Лейтона, та посла Болоча.

Дюплесі на свою промову дістав відповідь від федерального міністра справедливости, також квебекського француза і католика Е. Лапойнта. Цей назвав розписання виборів у Квебеку державним (національним) саботажем. Він підкреслив теж у своїй промові і відповіді премієрові Дюплесі, що невтральність Канади в европейській війні є неможлива. На випадок своєї невтральности Канада мусіла би інтернувати британські воєнні кораблі, що шукали би прибіжища в канадійських портах і прийшлоб би до боротьби між канадійським військом і жовнірами та моряками короля Юрія VI., якщоб вони пробували нарушити невтральність Канади. Щодо конскрипції, то він, цебто сам міністер Лапойнт є їй рішучо противний і сам премієр Мекензі Кінґ заявив у парляменті, що як довго при владі в Канаді є ліберальний уряд, конскрипції не введеться в життя. Також заявив Лапойнт, що коли у виборах переможе „Юніон Насіонале", то він і інші квебекські представники в доміняльнім уряді зрезиґнують.

Знавці квебекських обставин твердять, що у виборах осягне перемогу малою більшістю уряд партії „Юніон Насіонале" і премієра Дюплесі.

Наслідок тої виборчої перемоги буде такий, що всі федеральні міністри з Квебеку в кабінеті премієра Мекензі Кінґа внесуть свої резиґнації. Одначе тому, що федеральний уряд не може полишитись без представників Квебеку, що є найбільшою провінцією в Канаді, премієр Мекензі Кінґ проти своєї волі і заяви в парляменті буде приневолений розписати загальні вибори, що будуть воєнними виборами.

Одинокою справою до рішення в тих доміняльних виборах буде справа участи Канади в европейській війні. Нема сумніву, що у тих виборах у всіх виборчих округах будуть поставлені кандидати, яких кличем буде „виграти війну". Нема також сумніву, що у всіх провінціях, де перевагу має населення, якого матерньою мовою є англійська, ті кандидати будуть вибрані через аклямацію, з винятком округ, де послами були члени Федерації Кооперативної Господарки, з соціялістом Вудсвортом на чолі.

Одинока завзята виборча боротьба буде вестися в чисто французьких округах у Квебеку, а її вислід також не тяжко відгадати. У Канаді вже говорять про зірвання Квебеком Канадійської Конфедерації і про відлучення його від решти домінії та створення окремої квебекської домінії.

ПОСОЛ ВУДСВОРТ НЕ ХОЧЕ РЕЗИҐНУВАТИ.

Посол до отавського парляменту ... середущо-північного Вінніпеґу і голова Федерації Кооперативної Господарки, Й. С. Вудсворт, заявив консервативним вінніпеґським жінкам, ... вволить їхній просьбі і не зложить посольського мандату. Згадані гура-патріотки, консервативні жінки, зажадали від Вудсворта, щоб зложив посольський мандат, бо він голосував у парляменті проти виповідження війни Німеччині.

У своїй відповіді поучає Вудсворт консервативні жінки, що в Канаді ми повинні бути уважні, коли хочемо позбутися націзму, а самі вживаємо тих самих способів, якими послугується націзм і які ми в нім осуджуємо. Дальше говорить він, що послів вибирається на певний реченець і що незадовго будуть, здається, парляментарні вибори, а тоді консервативні жінки будуть мати нагоду вибрати собі послом чоловіка, який відповідає їхнім переконанням. Дальше каже Вудсворт, що коли він нарушив який закон, то його належить потягнути до судової відповідальности. Завданням репрезентаційної системи є висказувати свої гадки й це саме віні зробив. Посол Вудсворт належав усе до щирих приятелів канадійських українців і все їх боронив перед нападами всяких тутешних джінґоїстів.

Завдяки старанням його і його 2 товаришів у парляменті, в Канаді впроваджено старечі пенсії перед 12 роками, з яких користає багато тутешніх українців, яким скінчився 70 рік життя. Саме тоді ліберальний уряд Мекензі Кінґа був у великім клопоті, бо бракувало йому 2 до 3 голси, щоб мати більшість у парляменті. Вудсворт і товариші голосували разом з партією Кінґа у парляменті під умовою, що він поставить і переведе законопроєкт, що впроваджує старечі пенсії. Так і сталося і канадійці мають старечі платні, яких введенню дуже противилась консервативна партія.

Чемний шотляндець.

— Як тобі подобається трубка, що я тобі купив на йменини — питається батько сина.

— Знаменита, батьку. Сусід, що тижня платить мені 10 центів, щоб я тільки не трубів на ній.

Проміннююча енергія сонця ступнево тратить не лиш свою вагу, але і ясність.

РАЙ ЛІНТАЇВ — ЛІБЕРІЯ

Відколи Етіопія втратила свою незалежність, лишилася в Африці тільки одна провінція, що в ній мурини мають свою самостійну державу. Це Ліберія, маленький шмат землі, що на ньому 1822 р. американське філянтропійне товариство оснувало кольонію для звільнених муринських невільників із Злучених Держав Америки.

Вже в самій назві тієї країни підкреслено, що це держава вільних муринів. Перейшовши важкий невільничий вишкіл на американських плянтаціях і пізнавши інакше життя, ніж у своїх африканських селах, взялись визволені мурини до організації своєї малої держави, що її від 1847 р. визнано за самостійну.

Самостійність ця своєрідного ґатунку. Ліберія — муринська республика, з муринським президентом Кінґом, з муринськими міністрами і... з анґлійською урядовою мовою. Мурини намагаються в наївний спосіб наслідувати всі зверхні ознаки володарства білих, та при свойому лінивстві і низькому культурному рівні не вміють навіть улаштувати краще свого побуту.

Столиця Ліберії — Монровія, названа так у честь президента Америки Монро, що за його часів скасовано невільництво — крім дільниці з репрезентаційними будинками, має назагал вигляд муринського села з ліпянками і невимощеними дорогами. Але проте є столичний „блеск": є електрівня і є поліцаї на перехрестях вулиць, щоб реґулювати рух, якого тут нема. Їхньому достоїнству це не перешкоджує, що урядують — босо. Стоять церкви католицька і протестантська, але населення тримається радше магометанської віри.

Отже є в Ліберії муринська влада, але вона для свого населення майже нічого досі не зробила. Ліберійці й далі обробляють землю старосвітськими мотиками, при чому всю майже працю виконують жінки, а чоловіки тільки доглядають господарства і продають те, що запрацюють жінки. А щоб господарство приносило відповідну користь, ліберійці купують собі стільки жінок, скільки треба до праці на ріллі. Ліберія — ніби свобідна країна, а жінка в ній — давня визискувана рабиня. Тільки, що її пан — це її чорний чоловік, потомок тих, що колись були рабами на плянтаціях.

Самостійний мурин трактує свою волю як — законне право до неробства, витрачуючи свою енерґію на смішне наслідування елеґантности. Всяка перестаріла чи переходжена тандита знаходить у Ліберії знаменитий збут: ліберієць мусить мати обовязковий цилиндер, і сяку-таку ознаку елеґанції, в роді великого будильника на шиї чи труби від авта.

За приблизно сто років свого незалежного існування Ліберія не зуміла навіть витворити якоїсь своєї муринської інтеліґенції, не зуміла навіть зробити зо своїх громадян бодай примітивних купців чи промисловців. Країна є будь-що-будь багата, має в себе слонову кість, золотий пісок і мідь, має в себе каву, какао, рис, бавовну, навіть торговля цими продуктами стоїть на давньому примітивному рівні, часто як торговля замінна. З великих можливостей, що відкрилися перед муринами з оснуванням незалежної муринської республики, мурини й до сьогодні не вміли скористати в тій мірі, щоб показати свою здатність до культурної ривалізації з білими. Ні рівень життевого побуту, ні рівень освіти пересічної білої людини не знайшов досі в ліберійців хочби частинного наслідування. Муринська республика живе традиціями муринського примітиву. Отже у висновку — наглядний доказ бодай у деякій мірі слушности расової теорії, яка твердить, що мурин є людиною обєктивно нижчого типу і не може бути трактований нарівні з творчою білою людиною. Біла людина потрапить зо звичайного піску зробити золото; мурин зате з золотого піску — болото. І в тім ціла ріжниця!

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ЗАХІДНІЙ ФРОНТ.

Карта показує околицю, де йшли найголовніші бої на границі між Францією й Німеччиною. Стрілка показує напрямну атаки німецьких військ.

ГЕРОЙСЬКИЙ РЯТУНОК ПОТОПАЮЧИХ

Поромом „Трімонт" їхала в пятницю вечором зо Стетен Айленду до Бруклина пані Ґундерсон зо своєю 9-літньою дочкою. Коли пором прийшов на бурливу частину дороги, дівчина, що вихилилася поза поруччя, випала в воду. Мати скочила з криком за дочкою. Крики пасажирів почув капітан і задержав пором. Пором завернено назад і з палуби викинено в воду рятункові пояси. Та вода, в тому місці дуже бистра, скоро уносила матір і дочку від порому. Зявилися портові кораблики й освітили воду рефлекторами. Два моряки, Джордж і Ник Нелсони, кинулися з одного такого кораблика в воду й по довгих зусиллях з нараженням власного життя добули матір і дитину з води на палубу, де їм примінено штучне віддихання. Їх відставлено до шпиталю, щоб вони вилікувалися з прохолодження й остраху.

„СВ. МИКОЛА В ГАРТІ"

За жебранину в поїздах підземних залізниць у Ню Йорку поставлено на суд 54-літнього Роберта Евенса, котрого за його вигляд називають звичайно „Санта Клос", себто св. Миколаєм. Суддя хотів дати йому довшу вязницю, але обвинувачений показав, що в такому випадку він утратить зарібок перед Різдвом, коли він звичайно грає св. Миколая перед крамницями; суддя пустив його на волю під умовою доброї поведінки.

УРЯД ОСТЕРІГАЄ МИСЛИВИХ

Департамент консервації стейтового уряду в Олбані видав публичну осторогу до мисливих, щоб вони вважали з огнем, бо при найменшій іскрі в теперішній засусі можуть займитися пожаром ліси.

ДІСТАНЕ $5,000, ЯК СТАНЕ ГРОМАДЯНИНОМ

У суді в Філядельфії подано до затвердження тестамент Луиса Карпентера, в котрому призначено Зіґфрідові фон Кохові, що тепер живе в Берліні, в Німеччині, 5,000 долярів, якщо він стане американським громадянином.

ЗАСТРІЛИВ ПІДСУДНОГО НА РОЗПРАВІ.

Перед судом у місті Ізмір, у Туреччині, дійшло до кривавої трагедії підчас наради трибуналу. У хвилині, коли підсудного ввели до салі розправ, 75-літній старушок зранив його важко кількома револьверовими стрілами. На питання судді заявив, що вбив підсудного тому, що суд присудив йому залагідну кару і тому сам вимірив собі справедливість за вбивство свого сестрінця. Важко ранений помер, вбивника арештували.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

Дня 16. жовтня 1939. р. помер у Перт Амбою, Н. Дж., на удар серця довголітній член Тов. Зап. Січ, від. 155. У. Н. Союзу,

ДМИТРО ГРУБІЗНА.

Походив зо села Стратина, повіт Рогатин, Західня Україна. Помер у 59. році життя.

Покійний був тихої вдачі.

Похорон відбувся в середу, 18. жовтня, при участи родини, кревних і членів Тов. Зап. Січ. Похорон рушив з дому жалоби до української церкви, а відтак на парохіяльний цвинтар на вічний спочинок.

Покійний оставив у смутку жену Марію, дві дочки: Катерину і Стефанію, та чотири сини: Миколу, Михайла, Івана й Йосифа.

Нехай земля Вашингтона буде Йому пером! В. Й. П.!

Андрій Яричевський, секр.

НЕМИЛИЙ ГІСТЬ У ХАТІ.

В дистрикті Бетл Лейк, в околиці Ветаскивин, Алберта, трапилась не конче мила несподіванка Билові Фріманові і Ґордонові Пляцові. Вернувшись до своєї хатини по одногодинній неприсутності, застали вони в ній неконче милого гостя — медведя, що сидів на лавці коло стола і вилизував з бляшанки сироп. Медвідь на добре був розгостився в хатці, бо порозкидав по хаті чай, коко й цукор. Юнаки, що мали з собою рушницю й один набій, застрілили непрошеного гостя.

КЛОПІТ З НАУКОЮ ГЕОГРАФІЇ В КАНАДІЙСЬКИХ ШКОЛАХ

Через Адольфа Гітлера, що від несповна 2 літ зміняє кордони европейських держав, прилучуючи їх до Німеччини або створюючи з них буфорні держави, канадійські вчителі мають клопіт з наукою ґеоґрафії по школах, бо не мають відповідних атлясів, дебі ті найновіші кордони були зазначені. Впродовж згаданих 2 літ зникнули з карти Европи Австрія, Чехо-Словаччина й Польща, а повстали Словаччина, побільшена Совєтська Росія і побільшена прилученням Виленщини Литва. Щоб цьому зарадити, албертійські вчителі, за словами заступника міністра освіти, д-ра МекНелі, взялися на штудерний спосіб. Вони почали витинати кольорові мапи з анґлійських щоденників, які представляють нові границі европейських держав, створені загарбаннями чужих земель, насамперед Гітлером, а опісля його помічником у тих загарбуваннях і союзником Сталіном. Нові ґеоґрафічні підручники з мапами і новими границями держав видасться, за словами д-ра МекНелі, аж по скінченній війні й заключенні миру.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТАРЗАН І СЛОНОЛЮДИ

(112)

Розказавши коротко Вальторові про свій плян, Тарзан пустився вперед. За ним біг Вальтор. Вони оба кинулись поміж грубезні ноги слонів і почали ножами перетинати пояси, що держали сідла на слонах. Без пояса сідло відразу перевертались і падало під ноги слонам. При тім слони розчавлювали вояків.

Тарзан і Вальтор зручно виминали ноги слонів, щоб і собі не попасти в клопіт. Раз Вальтор мало не попав під ногу слона, але зручний Тарзан урятував його в час. Розохочені успіхом, вони тепер цілком не залякалися слонів. Вони старались усе зайти з боку й не попасти під трубу та кли слона.

Крики комбатантів, рев слонів і львів, при тім страшні стогони ранених вояків викликали ціле пекло. Серед таких відносин прикази старшин не мали жадного впливу. Ніхто їх не чув і серед того нервового напруження був би може не зрозумів. Кожний різав і колов, що попало, рятуючи своє власне життя.

Скоро Тарзан довершив свою роботу, себто поперерізував пояси в усіх сідлах слонової кавалерії. Зробивши це, Тарзан кинувся в напрямку міста, немов утікаючи з поля бою. Саме Тудос хотів запитати його поради, що далі робити. Обертаючись, він побачив, як Тарзан через поляну ніби втікав з поля бою...